

Hiiumaa valla 2025. aasta konsolideerimisgrupi majandusaasta aruanne

Nimetus	Hiiumaa Vallavalitsus
Registrikood	77000424
Aadress	Keskväljak 5a, Kärkla 92413, Hiiu maakond
Telefon	+372 463 6082
E-posti aadress	valitsus@hiiumaa.ee
Interneti	
kodulehekülje aadress	<u>www.vald.hiiumaa.ee</u>
Majandusaasta algus	01.01.2025
Majandusaasta lõpp	31.12.2025
Audiitor	Ruut & Partnerid Audiitorbüroo OÜ

1. SISUKORD

1. TEGEVUSARUANNE	3
1.1 SISSEJUHATUS.....	4
1.2 KONSOLIDEERIMISGRUPI STRUKTUUR.....	5
1.3 ÜLEVAADE KONSOLIDEERIMISGRUPI ÜLDISEST KESKKONNAST.....	7
1.4 KONSOLIDEERIMISGRUPI TÄHTSAMAD FINANTSNÄITAJAD	8
1.5 ÜLEVAADE EESTI MAJANDUSKESKKONNAST	9
1.6 ÜLEVAADE ARENGUKAVA TÄITMISEST	11
1.7 PEAMISED ARENGUSUUNAD EEOLEVAL AASTAL	28
1.8 KONTROLLISÜSTEEM KOHALIKUS OMAVALITSUSES	28
1.9 ÜLEVAADE FINANTSRIISKIDE JUHTIMISEST	30
2. KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	31
2.1 KONSOLIDEERITUD BILANSS	31
2.2 KONSOLIDEERITUD TULEMIARUANNE	32
2.3 KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE	33
2.4 KONSOLIDEERITUD NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE.....	34
2.5 EELARVE TÄITMISE ARUANNE.....	35
LISA 1 AASTAARUANDE KOOSTAMISEL KASUTATUD ARVESTUSPÕHIMÕTTED	36
LISA 2 RAHA JA PANGAKONTOD.....	44
LISA 3 MAKSUD, LÕIVUD, TRAHVID	44
LISA 4 MUUD NÕUDED JA ETTEMAKSED	45
LISA 5 VARUD	45
LISA 6 OSALUSED TÜTARETTEVÕTJATES JA SIHTASUTUSTES	46
LISA 7 KINNISVARAINVESTEERINGUD	48
LISA 8 MATERIAALNE PÕHIVARA	49
LISA 9 MUUD KOHUSTISED JA SAADUD ETTEMAKSED	50
LISA 10 TINGIMUSLIKUD VARAD JA KOHUSTISED	51
LISA 11 LAENUKOHUSTISED.....	53
LISA 12 SAADUD TOETUSED	54
LISA 13 TULU KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜGIST.....	57
LISA 14 MUUD TEGEVUSTULUD	57
LISA 15 ANTUD TOETUSED	58
LISA 16 TÖÖJÕUKULUD	59
LISA 17 MUUD TEGEVUSKULUD	60
LISA 18 SEOTUD OSAPOOLED	61
LISA 19 SÜNDMUSED PÄRAST ARUANDEKUUPÄEVA	63
LISA 20 KONSOLIDEERIMATA FINANTSARUANDED	64
LISA 21 SELGITUSED EELARVE TÄITMISE ARUANDE KOHTA	67
MAJANDUSAASTA ARUANDE ALLKIRI.....	72

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

1. TEGEVUSARUANNE

Vallavanema pöördumine

9802.

Ei ole juhuslik number. Täpselt selline oli Hiiumaa elanike arv 1. jaanuari seisuga. Elanike arv on oluline. Ja seda mitte numbrina. Vaid sisu mõttes. Sest omavalitsus ongi oma elanike jaoks. Hiiumaa on eripärane, vahva ja kaunis koht, kus elanike arv on ka sel sajandil püsinud või isegi kasvanud. Üldist trendi ja teisi maakondi vaadates on see vastutuult jooksmine.

Ja joosta igal juhul tulebki. Et vastata inimeste ootustele. Et Hiiumaa võiks ka edaspidi olla saar ning omavalitsus, kuhu inimesed soovivad tulla. Külla või päriselt. Et neil, kes siin igapäevaselt on, oleks vajalikud teenused ning need piisavalt kõrgel kvaliteedi tasemel.

Vaadates eelmisesse aastasse, siis jõudsimme täielikult üheks hingavaks omavalitsuseks. 2025. aastast ei ole meil enam osavalla valitsusi. Küll aga tegutsevad jätkuvalt piirkonna arvamuse edastajana osavallakogud. Regionaalpoliitilise meetmena oleme kokku leppinud, et teeinvesteeringuid tehakse igal aastal üle Hiiumaa. Samuti on igale endisele omavalitsusele, tänasele geograafilisele üksusele osavald, arvestatud võrdses mahu väikeinvesteeringute vahendeid.

Ka valla hallatavate asutuste osas vaatame üha enam asju ülesaareliselt. Olulise uue asutusena alustas möödunud aastal tööd Hiiumaa Laste ja Perede Tugiteenuste Keskus, mis koondab vastava valdkonna spetsialistid nii-öelda ühe katuse alla.

2025. aastal jätkasime viimastel aastatel võetud suunaga – hinnata vallale kuuluva vara vajalikkust valla põhiülesannete täitmisel ning oleme otsinud varale, mida meie enda tegevuse jaoks vaja pole, uusi lahendusi. Andnud kasutada, korraldanud hoonestusõiguse konkursse ning viinud läbi põhivara müüke. See on andnud lisavõimalusi investeeringute katmiseks.

Investeeringutest valmis pikalt oodatud ja ette valmistatud Käina kultuurikeskuse renoveerimine. Samuti uuendati piirkonna jaoks väga oluline Suuremõisa katlamaja. Uut linnaruumi loob Sadama tänav Kärddlas. Ühisveevärgi- ja kanalisatsioonisüsteemid uuendati Sõrul ja Männamaal.

Tegusad ning koostöövõimelised inimesed annavad kindlustunde vallana edasi minna.

Aitäh teile kõigile, et oleme suutnud kõigist raskustest läbi purjetada!

Hergo Tasuja

Hiiumaa vallavanem

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja

Vallavanem

1.1 Sissejuhatus

Vabariigi Valitsuse 22.06.2017 määrus nr 99 „Emmaste valla, Hiiu valla, Käina valla ja Pühalepa valla osas haldusterritoriaalse korralduse ja Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995. a määruse nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine“ muutmine“, tulemusena Emmaste valla, Hiiu valla, Käina valla ja Pühalepa valla ühinemise teel moodustati uus haldusüksus Hiiumaa vald. 23. oktoobril 2017 registreeris Hiiumaa valla valimiskomisjon Hiiumaa vallavolikogu liikmed ja asendusliikmed. Otsused avalikustati 24. oktoobril. Valimistulemused loeti väljakuulutatuks ja Hiiumaa vallavolikogu liikmete volitused algasid otsuse avalikustamisele järgneval päeval, 25. oktoobril 2017. Hiiumaa Vallavalitsuse majandustegevuse alguseks on 01.01.2018.

Hiiumaa valla 2025. aasta konsolideerimisgrupi majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest.

Tegevusaruanne annab ülevaate Hiiumaa valla 2025. aasta majandusaasta tegevustest ja asjaoludest, millel oli määrav tähtsus valla finantsseisundi ja majandustegevuse hindamisel, olulistest sündmustest ning eeldatavatest arengusuundadest järgmisel majandusaastal.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne koondab peamisi finantsaruandeid (konsolideeritud bilanss, konsolideeritud tulemiaruanne, konsolideeritud rahavoogude aruanne, konsolideeritud netovara muutuste aruanne) ning neid selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruandes esitletakse eelarve täitmise aruannet ning reservfondi kasutamise aruannet. Raamatupidamise aruanne on koostatud tekkepõhiselt konsolideerimisgrupi kohta, eelarve täitmise aruanne tekkepõhiselt vaid konsolideeriva üksuse kohta.

Majandusaasta aruande juurde kuuluvad sõltumatu vandeaudiitori aruanne, vallavalitsuse protokolliline otsus majandusaasta aruande heakskiitmise kohta ning Hiiumaa Vallavolikogu otsus majandusaasta aruande kinnitamise kohta.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

1.2 Konsolideerimisgrupi struktuur

Hiiumaa vald kohaliku omavalitsusüksusena otsustab talle seadusega pandud kohaliku elu küsimusi ja korraldab nende lahendamist, samuti lahendab kõiki neid kohaliku elu küsimusi, mis ei ole seadusega antud riigiorganite või kellegi teise pädevusse. Hiiumaa vald kui kohalik omavalitsusüksus on avalik-õiguslik juriidiline isik.

Omavalitsusorganid on:

- Vallavolikogu – omavalitsusüksuse esinduskogu, mis valitakse valla hääleõiguslike elanike poolt seaduse alusel.
- Vallavalitsus – vallavolikogu poolt moodustatud täitevorgan. Vallavalitsus on valla omavalitsuse kollegiaalne täitevorgan, mis viib ellu volikogu- ja riigi õigusaktidega talle pandud ülesandeid.
- Valla asutused on vallavalitsus, mis teostab avalikku võimu ning hallatavad asutused, mis ei teosta avalikku võimu.

Konsolideeriv üksus Hiiumaa Vallavalitsus

1	Hiiumaa Vallavalitsus
2	Emmaste Lasteaed Naksitrallid
3	Käina Lasteaed Tirtspõnni
4	Palade Lasteaed
5	Kärdla Lasteaed
6	Lasteaed Vigri
7	Suuremõisa Lasteaed-Põhikool
8	Palade Põhikool
9	Emmaste Põhikool
10	Käina Kool
11	Kärdla Kool
12	Lauka Põhikool
13	Munitsipaalasutus Hiiumaa Haldus
14	Emmaste Raamatukogu
15	Emmaste Vaba Aja Keskus
16	Sõru Muuseum

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

17	Vabaajakeskus Tuuletorn
18	Käina Huvi- ja Kultuurikeskus
19	Käina Raamatukogu
20	Kõrgessaare Raamatukogu
21	Kõrgessaare Vaba Aja Keskus
22	Kärdla Noortekeskus
23	Kärdla Kultuurikeskus
24	Kärdla Linnaraamatukogu
25	Hiiumaa Sotsiaalkeskus
26	Rudolf Tobiase nimeline Kärdla Muusikakool
27	Hiiumaa Spordikool
28	Hiiumaa Sport
29	Pühalepa Raamatukogu
30	Palade Loodushariduskeskus
31	Pühalepa Vaba Aja Keskus
32	Hiiumaa Laste ja Perede Tugiteenuste Keskus

Konsolideeritud üksused

(Hiiumaa Vallavalitsuse osalus üksustes 51-100%)

1	Hiiumaa Jäätmejaam OÜ
2	aktsiaselts Kärdla Veevärk
3	Sihtasutus Hiiu Maakonna Hooldekeskus Tohvri
4	Sihtasutus Hiiumaa Arenduskeskus
5	Sihtasutus Hiiumaa Sadamad
6	Sadama Üürimaja OÜ

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

1.3 Ülevaade konsolideerimisgrupi üldisest keskkonnast

Hiiumaa on Eesti suuruselt teine saar ja asub Saaremaast põhjas Läänemeres. See on tõeline paradiis kõigile, kes armastavad päikselisi randu ja marulist merd, imeilusat loodust salapärase metsade ning liigirikaste loopealsetega, turvalist elukeskkonda, rahulikku aja kulgu, kallilt hoitud kultuuripärandit ja siiraid huumoriinimesi. Üheskoos Saaremaa, Vormsi ja Muhuga on Hiiumaa ka osa UNESCO võrgustikku kuuluvast Lääne-Eesti saarte biosfääri programmialast.

Teisalt tähendab saareline keskkond pidevat vajadust arvestada mandriühenduse toimepidevuse, parvlaevade läbilaskevõime ning täiendavate transpordikuludega, mis lisanduvad kõigi Hiiumaal tehtavate tegevuste üldkuludele ning tõstavad saarel toodetavate toodete ja pakutavate teenuste omahinda.

Kohaliku omavalitsuse olemuslikuks ülesandeks on kogukonna elu juhtimine ja kohaliku omavalitsuse funktsioonid on oma iseloomult kogukondlikud funktsioonid. Kaasaegse demokraatliku riigikorralduse nurgakiviks on, et funktsioone tuleb täita eelistatumalt elanikule kõige lähemal asuval avaliku halduse tasandil.

2025. aasta algul oli Hiiumaa registreeritud elanike arv 9 778, aasta varem 9 758. Tegelikult on talviti saarel püsivalt asuvaid elanikke paari tuhande võrra vähem ja suviti tuleb saarele uusi ning vanu sõpru ehk suvehiidlasi kokku tublisti rohkem. Hiiumaa suurim asula on Kärkla linn. Lisaks ühele linnale on meil veel kaks alevikku – Käina ja Kõrgessaare ning 182 küla.

2025. aastal oli Hiiumaa vallas keskmiselt 4,8 tuhat maksumaksjat, sissetulek kuus Rahandusministeeriumi andmete kohaselt keskmiselt 1873 eurot. Pensionisaajate arv oli keskmiselt, 01.01.25 seisuga 2608 ja 31.12.25 seisuga 2649. 01.01.2025 seisuga oli töötuid 159 ja 31.12.2025 seisuga oli töötuid 140, töötuid kuus keskmiselt 149 inimest.

1.4 Konsolideerimisgrupi tähtsamad finantsnäitajad

	2025	2024
Bilansi näitajad		
Varad aasta lõpus	70 058	65 781
Kohustised aasta lõpus	18 750	16 056
Netovara aasta lõpus	51 308	49 725
Tulemiarunde näitajad		
Tegevustulud	29 926	28 853
Tegevuskulud	-27 851	-26 648
Tulem	2 075	2 205
Muud näitajad		
Põhivarainvesteeringute maht	6 970	3 556
Likviidsus *	0,32	0,30
Lühiajaline maksevõime **	0,68	0,78
Kohustiste osakaal varadest	26,8	24,4
Laenukohustiste osakaal varadest	21,3	19,5
Piirmäärade täitmine arvestusüksuse <u>konsolideeritud</u> näitajate alusel		
Põhitegevuse tulem ***	3 422	4 001
Netovõlakkoormus ****	13 724	11 719
Piirmäärade täitmine arvestusüksuse <u>konsolideerimata</u> näitajate alusel		
Põhitegevuse tulem ***	3 112	3 683
Netovõlakkoormus ****	13 121	12 130

*Likviidsus – raha / lühiajalised kohustised

Iseloomustab valla lühiajalist maksevõimet. Suhtarve näitab, mitu korda ületavad likviidsed varad lühiajalisi kohustisi. Kordaja väärtus > 0,9 näitab head likviidsustaset.

**Lühiajaline maksevõime – käibevara / lühiajalised kohustised

Näitab mitu korda käibevarade maksumus lühiajalisi kohustisi katab. Heaks loetakse kattekordajat 2, piisavaks 1,6 ning nõrgaks 1,1 ja vähem.

***Põhitegevuse tulem – põhitegevuse tulude ja kulude vahe

Põhitegevuse tulemi väärtus ei tohi olla aruandeaasta lõpu seisuga väiksem kui null.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

****Netovõlakooormus – KOFS § 34 alusel arvestatud kohustiste ja KOFS § 36 alusel arvestatud likviidsete varade vahe.

Netovõlakooormuse määr on eelneva suhe põhitegevuse tuludesse. Aastal 2025 võib netovõlakooormuse määr ulatuda 75 protsendini sama aasta põhitegevuse tuludest, kui põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude üheksakordne vahe on väiksem kui 75 protsenti vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest;

KOFS § 59 lg 13 p 2

Netovõlakohustiste ülemmäär on põhitegevuse tulude kogusumma, kui see on väiksem kui 10-kordne põhitegevuse tulude ja kulude vahe, vastasel korral kas 10-kordne põhitegevuse tulude ja kulude vahe või 80% põhitegevuse tuludest olenevalt sellest, kumb on suurem. Valla netovõlakooormuse individuaalne piirmäär aruandeaastal oli 100%.

1.5 Ülevaade Eesti majanduskeskkonnast

2025. aastal jäi Eesti majanduskasv mõõdukaks. Eesti majanduse maht eelmise aasta jooksul tasapisi kasvas, olles neljandas kvartalis aastatagusest 0,7% suurem. Sisemajanduse koguprodukt (SKP) oli 2025. aastal kokku võrreldes aasta varasemaga 0,6%. Jooksevhindades moodustas SKP 2025. aastal kokku 41,6 miljardit eurot. Erasektori tööhõive vähenes, kuid palgakasv püsis avaliku sektori omast kiirem.

Majanduse ja tarbijate kindlustunne on alates 2025. aasta suvest märgatavalt paranenud, kuid tarbimisaktiivsus jäi ka aasta lõpus tagasihoidlikuks. Siiski kasvasid vaba ajaga seotud kulutused.

Eesti majanduskasv jäi 2025. aasta lõpus prognoosidele veidi alla. Lootust kiiremale kasvule on juba paar aastat andnud majanduse üldine kindlustunne, mis hakkas meil stabiilselt paranema 2024. aasta algul. Kui Rootsis, Lätis ja Leedus on majanduskasv tugev, siis Soome ei toeta endiselt Eesti majanduse taastumist.

Majanduse struktuuri vaadates jätkus eelmisel aastal juba mitu aastat kestnud töötajate arvu vähenemine töötlevas tööstuses. Samuti kahanes mullu hõive kaubanduses, mille oluliseks põhjuseks oli automüügi järsk pidurdumine. Palgatulu ja kasumid eelmisel aastal töötlevas tööstuses siiski kasvasid, samuti kutse-teadustegevuses ja IT-sektoris. Hästi on läinud ka vaba aja sisustamisega seotud ettevõtlusel.

Viited elujärje edenemisele

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

Eelmisel aastal ületas erasektori keskmise palga kasv avaliku sektori oma. Eelneval kahel aastal on olnud vastupidi. Seega on erasektor suutnud keerulistel aegadel säilitada kiire palgakasvu, kuid mitmel tegevusalal toimus see kasumlikkuse ja töötajate arvu vähenemise arvelt. Tervishoius, hariduses ja avalikus halduses – kuhu alla käib ka sise- ja välisjulgeolek –, on tööjõuvajadus kasvanud, kuid riigieelarve pingelise seisu tõttu on keskmise palga kasv seal aeglustunud.

Valitsussektori puudujääk vastas prognoosile.

Detsembri lõpuks ulatus valitsussektori eelarvepuudujääk 532 miljoni euroni ehk 1,3 protsendini aastasest oodatavast sisemajanduse koguproduktist (SKP), mis vastas täpselt rahandusministeeriumi suveprognoosile. Maksutulu kasvu vedas 2025. aastal riigieelarvesse laekuv füüsilise isiku tulumaks.

Vaatamata suurenenud riigikaitsele kulutustele vähenes valitsussektori eelarvepuudujääk maksulaekumiste toel eelneva aastaga võrreldes poole protsendi võrra SKP-st. Samas püsib riigi rahanduslik seis jätkuvalt pingeline ning sel aastal süveneb defitsiit jätkuvalt kasvavate kaitsekulude tõttu. Kohalike omavalitsuste eelarvepuudujääk kasvas aasta lõpuks 83 miljoni euroni, mis vastas täpselt viimasele majandusprognoosile. 2024. aastaga võrreldes oli puudujääk samas veidi väiksem, mis on tingitud peamiselt suurenenud tulumaksu ning maamaksu laekumisest. Käesoleval aastal ootame kohalike omavalitsuste eelarveseisu jätkuvat paranemist.

Keskvalitsuse puudujääk ulatus aasta lõpuks 379 miljoni euroni, mis aasta lõpus kasvanud kulude tõttu ületas veidi prognoositud taset. Eelneva aastaga võrreldes aitas eelarve olukorda parandada tugev maksulaekumine. Seevastu käesoleval aastal prognoosime kaitsekulude suurenedes puudujäägi märgatavat kasvu. Keskvalitsusse kuuluvad riigieelarvelised asutused ning riigi sihtasutused, äriühingud ja avalik-õiguslikud institutsioonid.

Maksutulu tasuti eelarvesse prognoositust veidi rohkem 2025. aastal tasuti riigieelarvesse 15,5 miljardit eurot makse, mis on 10,9 protsenti rohkem kui 2024. aastal.

Ühekordse tegurina suurendas kõrgem tulumaksumäär aastaga juriidilise isiku tulumaksu laekumist 16,9 protsenti, 2026. aastal on seega oodata olulist tulu langust. Erasektori jaotatud kasumilt laekunud tulumaksu aastakasv võrreldes 2024. aastaga ulatus 168 miljoni euroni. Suurima panuse andsid finants- ja kindlustusettevõtted, kaubandus ning info ja side sektor.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

Kindlustunne majanduses paranes. Eelmisel aastal paranes kindlustunne majanduses ning ka detsembris jätkas majandusaldusindeks tõusu, toetades maksulaekumist. Kindlustunde paranemist täheldati kõigis peamistes sektorites – nii tööstuses, ehituses, kaubanduses kui ka teenuste sektoris ning tarbimises.

Ligi kolmandik suurima tarbimismaksu, käibemaksu 2025. aasta 8,6-protsendilisest kasvust tulenes standardmäära tõusust 24 protsendile. Sektoritest enim vedasid aastavaates käibemaksu tasumise kasvu kinnisvarasektor ja aktiivne ehitussektor.

Tubakaaktsiisi tõus alates 2026. aasta jaanuarist toodete ettevarumist ei põhjustanud, pigem on näha trendi tarbijate eelistuste muutustes. Sigarettide tarbimine on jätkuvalt vähenenud ning alternatiivsete tubakatoodete eelistamine on mõnevõrra tõusnud. 2025. aastal lubati tarbimisse kokku 6,6 protsenti vähem sigarette kui aasta varem.

Kokku laekus automaksust – mootorsõidukimaksust ja registreerimistasust – esimese kehtimisaastaga 151 miljonit eurot, millest on maha arvestatud tagasiküsitud summad ning maksusoodustused. Mootorsõidukimaksu laekus riigieelarvesse vastavalt viimasele rahandusministeeriumi prognoosile 87 miljonit eurot.

Mittermaksuliste tulude laekumine ületas eelneva aasta taset viiendiku võrra välistoetuste ning kaupade ja teenuste müügitulu kasvu tõttu. Kasvu põhjuseks oli muuhulgas ka sõidukite registreerimistasu kehtestamine.

Allikas: Rahandusministeerium

1.6 Ülevaade arengukava täitmisest

Arengukava määrab kohaliku omavalitsuse prioriteetsed tegevussuunad ja eelarvestrateegia finantsprojektsiooni. „Hiiumaa valla arengukava 2035+” kinnitati 31. oktoobril 2018. Selle lisasid arengukava tegevuskava, arengueeldused ja eelarvestrateegiat on muudetud 2019, 2020, 2021, 2022 2023, 2024 ja 2025.aastal. Aruandeaastal tegutseti arengukavas seatud eesmärkide kohaselt.

Haridus

Vallas tegutseb viis lasteaeda, üks lasteaed-põhikool, viis põhikooli, kolm huvikooli ja üks loodushariduskeskus.

Valmis Hiiumaa valla hariduse valdkondlik arengukava, mis määratleb kokkuvõtvalt haridusvaldkonna peamised tugevused ja väljakutsed, mis on aluseks strateegia ja tegevuste

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

kavandamisel aastani 2035. Selle pinnal koostavad kõik Hiiumaa põhikoolid ja kaks lasteaeda asutusepõhised arengukavad.

Eelmisel aastal sai vald rahastuse Hiiumaa NGTS projektile, mille vahendeid kasutati uue asutuse Hiiumaa Laste ja Perele Tugiteenuste Keskuse käivitamiseks. Keskus on hästi tööle läinud, selle abil on parandatud tugiteenuste kättesaadavust, kuid tugispetsialiste on siiski veel juurde vaja.

Lasteaiakohtade puudus vajab lahendust Palade ja Suuremõisa lasteaedades. Hiiumaa lasteaedade kohatasu on võrreldes teiste omavalitsustega üks Eesti madalamaid. Söögiraha lapsevanemad tasuma ei pea, selle tasub vald. 2025/26 õppeaasta alguses oli laste arv alushariduses 338, eelmisel aastal 329. Õpilaste koguarv valla üldhariduskoolides jäi peaaegu samaks: 2025/26 õppeaasta alguses oli õpilasi 644, eelmisel aastal 642.

Ressursside piiratus ja haridusvõrgu jätkusuutlikkus on pidajale suur väljakutse. Nii riigi kui ka kohaliku omavalitsuse ressursid on piiratud, mis võib tähendada, et senist teenuste korraldust ja kättesaadavust (sh huviharidus ja -tegevus) võib olla tulevikus keerukas tagada; olukorda mõjutab omakorda riigi poliitika. Muret tekitab ka kvalifitseeritud õpetajate järelkasv.

Hiiumaa tugevusteks saab pidada, et alus- ja üldharidus ning huvitegevus on kättesaadav igas Hiiumaa valla piirkonnas, klassid on väikesed, mis võimaldavad individuaalset lähenemist ning suuremat tähelepanu igale õppijale, õpikeskkond on looduslähedane, liikumisvõimalused on head ning koolitoit tervislik.

Käina Koolis oli 2025/2026 õppeaasta alguses 156 õpilast. Õppeaasta tegevuse keskmeks oli õpilaste individuaalse arengu toetamine ning turvalise ja toetava õpikeskkonna tagamine. Eesmärgiks oli rakendada õppijat toetavat õpikäsitlust, arendada õpilaste õpioskusi, loovust ja ettevõtlikkust ning toetada sotsiaalsete oskuste arengut. Oluline fookus oli ka kooli sisehindamise läbiviimisel ning sisendite kogumisel uue arengukava perioodi ettevalmistamiseks.

Õpilaste toetamiseks toimusid tugisüsteemid, pakuti erinevaid õppekäike, projekte ja spordiüritusi. Koolipäeva jooksul suurendati liikumisaktiivsust liikumisvahetundide ja pikema aktiivse pausi kaudu. Olulist tähelepanu pöörati ka personali arengule koolituste kaudu, eesmärgiga parandada suhtlust õpetajate, õpilaste ja lapsevanemate vahel.

Suurem investeering koolihoonesse oli liikumisõpetuse riietusruumides värskendusremont ning tualettruumide ümber ehitamine privaatseteks üksikkabiinideks. Lisaks uuendati

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

automaatsed tulekahjusignalisatsioonisüsteemi, teostati koolimajas jooksvaid hooldus- ja remonditöid ning soetati puutööks vajalikku inventari ja õppevahendeid.

Palade Põhikoolis oli õpilasi 2025/2026 õppeaasta alguses 84.

Kool osaleb aktiivselt rahvusvahelistes projektides, mis rikastavad õppetööd ja avardavad õpilaste maailmapilti. Projektitegevuse eesmärk on toetada õpilaste sotsiaalsete oskuste, keeleoskuse, digipädevuste ja STEAM-pädevuste arengut ning muuta õppimine praktilisemaks ja tähenduslikumaks. 2025 aastal keskendus Palade Põhikool õppimise kvaliteedi hoidmisele ja õppijakeskse õpikäsituse arendamisele. Õppetöös kasutati diferentseerimist, projektõpet ja lõimingut, et toetada erineva õpitempo ja võimekusega õppijate arengut. Õpilaste enesejuhtimise oskuste kujundamiseks rakendati kujundava hindamise põhimõtteid ning arendati koostööpõhist õppimist.

Suurem investeering oli koolimaja katuse I ja II etapp.

Kooli õpikeskkonna arendamiseks investeeriti õppevahenditesse ja digiseadmetesse. Samuti arendati õuesõppe võimalusi ning laiendati õppetegevuse läbiviimist väljaspool klassiruumi.

Kool jätkas aktiivset koostööd lapsevanemate, kogukonna ja partnerorganisatsioonidega, et tugevdada kooli rolli piirkonnas ning tagada kvaliteetse ja kodulähedase hariduse kättesaadavus.

Emmaste Põhikoolis õppis 2025/2026 õppeaasta algul 69 õpilast. Juhtkond teeb tööd uue palgamudeli juurutamiseks- töötasu maksmine vastavalt ametikoha suurusele, mitte tundide arvule. Kolmandik õpetajatest on üle viidud uuele palgamudelile.

Emmaste Põhikool on arengule suunatud organisatsioon, kus õpivad nii õpilased kui ka õpetajad. Eesmärgiks on luua vaimne ja füüsiline keskkond, mis toetab igaühe individuaalset arengut. Tähelepanu on õpimotivatsioonil ja enastjuhtiva õppija kasvatamisel. Rõhku on pandud õpilaste sotsiaal-emotsionaalsete oskuste arendamisele. Tegeldakse järjepidevalt õpilaste sotsiaalsete oskuste arendamise ja kiusamise ennetamise ning kiusamisjuhtumite lahendamisega. Emmaste koolis rakendatakse 1.-4. klassini VEPA meetodit. Koolil on oma VEPA (käitumismäng) mentor. Lisaks olid olulisteks eesmärkideks töökeskkonna kaasajastamine ning kooliaia taastamine ning uuendamine.

Kärdla Koolis õppis 2025/2026 õppeaasta alguses 266 õpilast. Õppeaasta fookuses olid õpetajate ja õpilaste vaimse tervise toetamine, mille raames osaleti Heaolu Loova Kooli programmi tegevustes jätkates sotsiaal- ja emotsionaalsete oskuste arendamist. Soodustamaks õpilaste iseseisvust suurendatakse iseseisva õppe päevadel lõimingu ülesannete osakaalu.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

Väärtustatakse senisest enam klassijuhatajate tööd ning analüüsitakse tööülesannete ja koormuste jaotust. Jätkati Tartu ja Tallinna Ülikooli uuringuprojekti „Õppimine ja õpetamine kaasavas klassiruumis”. Liituti 2-aastase programmiga „Heaolu Loov Kool”, osaleti metoodika koolitusel „Räägime Lastest”. Jätkusid õpetajate koostööajad, kollektiivi ühistegevused, koosõppimised, rahvusvahelised projektid ning õppekäigud. Klassijuhatajatele tagati väiksem kontakttundide maht, et rohkem aega oleks võimalik tegeleda õpilaste ja peredega.

Lauka Põhikoolis oli õpilasi 2025/2026 õppeaasta alguses 44. Lauka Põhikool on arengule suunatud organisatsioon, kus õpivad nii õpilased kui ka õpetajad. Eesmärgiks on luua vaimne ja füüsiline keskkond, mis toetab igaühe individuaalset arengut. Tähelepanu on õpimotivatsioonil ja enastjuhtiva õppija kasvatamisel. Juhtkond teeb tööd uue palgamudeli juurutamiseks- töötasu maksmine vastavalt ametikoha suurusele mitte tundide arvule. Veerand õpetajatest on üle viidud uuele palgamudelile. Kool on püüab luua õpilastele võimalusi enam liikuda nii koolitunnis kui ka vahetunnis. Õuealal on aktiivse tegevuse väljak erinevate vahenditega. Kaasavast eelarvest saadi rahastuse madalseikluspargi rajamiseks. Järjepidevalt tegeldakse õpilaste sotsiaalsete oskuste arendamise ja kiusamise ennetamise ning kiusamisjuhtumite lahendamisega. Investeeringute toel sai korvpalliplats uue katte.

Suuremõisa Lasteaed-Põhikoolis õppis koolis 2025/2026 õppeaasta alguses 25 õpilast. Tulemusliku õppetöö tagamiseks liitklassides kasutatakse diferentseeritud õpet, paindlikke õppemeetodeid ning õppijakeskseid lähenemisi, mis arvestavad õpilaste erineva vanuse, võimete ja arengutasemega. Õppetöö planeerimisel pööratakse tähelepanu koostöisele õppimisele, iseseisvuse arendamisele ning õpilaste aktiivsele kaasamisele õppeprotsessi. Õpilaste õpimotivatsiooni ja enesearengu toetamiseks soodustatakse nende osalemist erinevatel algklasside võistlustel, konkurssidel ja õpilasüritustel nii koolisisest kui ka maakondlikul tasandil. Õpilasi julgustatakse oma teadmisi ja oskusi proovile panema ning kogema eduelamusi. HEV õpilaste õppe korraldamisel rakendatakse individuaalset lähenemist ning vajadusel koostatakse individuaalse arengu toetamise kavad. Õpetajad teevad tihedat koostööd tugispetsialistidega, et tagada õpilastele vajalik õpi- ja sotsiaalne tugi ning toetada nende arengut. Õpilaste sotsiaalse toimetuleku toetamiseks kaasatakse kooli töösse sotsiaalpedagoog, kes aitab ennetada võimalikke probleeme, nõustab õpilasi ning teeb koostööd õpetajate ja lapsevanematega. Kõne- ja keelelise arengu toetamiseks rakendatakse logopeedilist abi, mis aitab parandada õpilaste õpioskusi ja eneseväljendust. Olulisel kohal on

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

koostöö Hiiumaa Tugiteenuste Keskusega, et tagada õpilastele professionaalne nõustamine ja õigeaegne abi. Koostöö kaudu toetatakse nii õpilaste arengut kui ka õpetajate igapäevatööd ning luuakse tugev tugivõrgustik õpilaste paremaks toimetulekuks koolis.

Lasteaias oli lapsi 18. Õpikeskkonna arendamiseks parandati sise- ja välisõpikeskkonda. Õppeprotsessis kasutatakse kaasaegseid õppevahendeid ja digilahendusi. Koostööks ja kogukonna kaasamiseks toimus tihedam koostöö lastevanematega.

Emmaste lasteaias Naksitrallid oli lapsi sügisel 41. Õppeaasta eesmärgiks oli laste aktiivne tegevustes osalemine ning nende loova eneseväljenduse toetamine.

Õueala uuendamise käigus valmis terrass. Suured muudatused toimusid ka köögis, kus vahetati välja mitmed vananenud köögivahendid ja seadmed. Soetati uus sügavkülmakirst, kartulikooremasin, nõud ja muud tarvikud. Toimus palju ühiseid üritusi, osaleti Suukooli projektis, tehti koostööd erinevate asutustega ning mitmed huviringid jätkasid tööd.

Lastevanemate poolt peetakse oluliseks rühma väiksemat koosseisu ja väga hinnatakse suurepärase logopeedi teenuse olemasolu.

Investeeringute abil sai soetatud lamineerimismasin, õhksoojuspump, rühmadesse varstolmuimejad ning valmis uus koduleht.

Lasteaias Vigri oli sügisel lapsi 35. Õppeaasta eesmärgiks oli rohkem liikuda ja kaasata tegevustesse lapsevanemaid, lisaks tagada parem info vahetus ning ühtne arusaam. Amortiseerunud mänguasjakuur sai lammutatud ning ka paigaldatud uus kuur. Koostöös lastevanematega valmis õue poriköök ja korrastati liumägi. Paigaldati taimekastid lastega maitsetaimede kasvatamiseks. Lastele pakuti aasta jooksul võimalust osaleda mitmetes huviringides. Logopeedi ametikoht viidi majast välja, uus teenus alustas sügisest.

Investeeringutest tehti põrandate süvapesu ja puhastus, puhastati maja välisfassaadi ning teostati akende pesu. Lisaks soetati mänguasjakuur, tolmuimeja, kaks kiike, nõud ja muud tarvikud.

Palade lasteaias oli lapsi sügisel nimekirjas 34. Lasteaia õpikeskkond on muutunud kaasaegsemaks ja mitmekülgsemaks. Loodud on väikseid tegevuskeskusi, kus lastel on võimalik tegutseda omaette või väiksemates gruppides. Lasteaia õppevahendite soetamisel on suund sensoorsete õppevahendite poole.

Uue praktikana saavad lapsed tõsta endale ise sööki, õpetades lapsele teadlike valikuid toitumisel - hindama toidukoguseid, arvestama oma söögiisu ning vältima toidu raiskamist.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

Investeeringutest soetati sööginõusid, termopotte, nõudepesumasin, laste matkavarustust ning õppevahendeid.

Kärdla Lasteaias oli nimekirjas 105 last. Õppeaasta eesmärgiks oli laste aktiivne osalemine õppe- ja kasvatustegevustes, tehes valikuid ning tehtu kirjeldamine. Lasteaed väärtustab lapse kodukoha õpi- ja kasvukeskkonda, mida kogetakse kodusaare kultuuripärandit loova, omaalgatusliku ja mängulise tegevuse kaudu.

Õppeaasta jooksul on tehtud mitmeid õppekäike. Võeti osa spordinädalast „Terve Eesti eest”, osaleti programmis „Seikluste laegas” ning teostati erinevaid temaatilisi projektiõppeid nagu näiteks kalade, lindude, sügisandide, metsa- ja veeprojektid. Lastel lubatakse palju tegevusi ise teha, valmistades ette iseseisvaks eluks alustades lillede kastmisest, lehtede riisumisest kuni taimede istutamiseni välja. Kaasaegse õpikeskkonna näiteks on robotikavahendite kasutamine õppekava valdkondade rikastamiseks. Lasteaias töötab robotikaring.

Suuremad investeeringud olid reguleeritava kõrgusega laud, vaibad rühmaruumi ja garderoobidesse, voodipesu, köögitehnikat, treppide ja koridori valgustust.

Käina lasteaias oli sügisel 83 last. Igapäevastes õppe- ja kasvatustegevustes kasutab lasteaid erinevaid aktiivõppemeetodeid, sh õuesõppe võimalusi. Suurendame laste pärimuskultuurialast teadlikkust ja tugevdame Hiiumaaga seotud identiteeti, tähistame Hiiumaa rahvariideaastat; laste arengut toetasid lasteaija eripedagoog ja Hiiumaa Laste ja Perede Tugiteenuste Keskuse logopeed.

Hiiumaa Spordikool 2025.aasta lahendamist vajavateks probleemideks olid jätkuvalt treenerite töötasud. Lisaks oli kooli ülesandeks aktiveerida peresid ja lapsi-noori rohkem liikuma. Võistlustegevuse toetamise hoidmise ja noorte sportliku arengu regulaarse jälgimise süsteemi loomine. Olulisem eesmärk oli ja on läbi kvaliteetse tasemel treeneritöö kindlustamine Hiiumaa Spordikoolis. Õppurite arv kooli nimekirjas on kuude lõikes 310-330 vahel, nendest umbes paarkümmend osaleb rohkem kui ühe eriala treeningutel. Kaasatud lisavahendid (projektid): Korvpalli, jalgpalli, orienteerumise ja purjetamise kokku 13 projekti

Käina Huvija Kultuurikeskuse peamised eesmärgid olid noorsootöös noortele huvipakkuvate tegevuste planeerimine ja elluviimine koostöös noortega. Jätkata kontserttegevusega üle Hiiumaa, pakkudes publikule kvaliteetseid kontserte ning teatrietendusi. Hoone renoveerimistööd jätkusid. Tähelepanu pöörati ka maja renoveerimisega seotult õpilaste arvu stabiilsena hoidmisele. Aasta jooksul toimus erinevaid kontserte ja

teatrietendusi. Pöörati tähelepanu positiivsele keskuse pildis hoidmisele sotsiaalmeedias. Käina noortekeskus vedas mitmeid projekte ning korraldas üritusi.

Rudolf Tobiase nimelises Kärkla Muusikakool keskendus 2025. aastal õpilaste arvu stabiliseerimisele ja kasvatamisele. Eesmärgiks oli tasakaalustada pillierialade valikuid ning positiivse arenguna kasvas nii puhkpilli- kui ka keelpilliõpilaste arv. Täiskasvanute õppevõimaluste taastamise ja arendamise tulemusena käivitus igakuine laulukursus täiskasvanutele. Samuti kaasajastati ja korrastati kooli tegevust puudutavaid alusdokumente ning jätkati muusikakooli hoone remonttöödega.

Palade Loodushariduskeskus pakkus loodus- ja pärandiõpet Hiiumaa elanikele ja külalistele erinevates õppekohtades. Soera õppekompleksi külastas suvel üle 3000 inimese. Korraldati Hiiumaa koolinoorte keskkonnaalaste uurimistööde konverents. Toimus 7 peredele suunatud loodusmatka ning mitmeid üritusi. Orjaku linnuvaatlustorni külastas üle 2000 inimese. Hinnang asutuse tegevusele on HEA. Enamus planeeritud tegevustest ja eesmärkidest täideti. Uusi toredaid eesmärke täiendavaid tegevusi oli küllaga.

Kultuur, noorsootöö, sport

Valdkonnas tegutseb asutustest üks elamuskeskus, kaks kultuurikeskust, üks spordikeskus, üks noorsootöökeskus, kolm vaba aja keskust, viis raamatukogu ja üks muuseum.

2025. aasta oli Hiiumaal rahvariide teema-aasta. Olulisteks teema-aasta sündmusteks erinevad näitused Hiiumaa muuseumi Pikas Majas ja teema-aastale pühendatud Hiiumaa laulu- ja tantsupäev "Hiidlase oma". 2025. aastal viis vald koostöös partneritega läbi erinevaid traditsioonilisi sündmusi. Näiteks viis vald koostöös partneritega seoses XXVIII Laulu- ja XXI tantsupeoga läbi ürituse Tule Tulemine Hiiumaale.

2025. oli spordivaldkonnas rikas. Temaatilisi sündmusi toimus ka Hiiumaal rohkelt. Näiteks jätkus spordiüritustesari "Hiiumaa liigub" ja toimus esimest korda Liikumisseminar, mis koondas kokku kõik Hiiumaa koolide õpetajad, õpilased ja muud huvilised.

Hiiumaa vald toetas ka 2025. aastal mittetulundusliku tegevust tegevus- ja projektitoetuste abil. Lisaks avati kaks Hiiumaa vallas huvitegevuse ja -hariduse täiendav toetuse vooru, kus toetati huvitegevuse ja -hariduse mitmekesistamist.

2025. aastal toimetas ka noortevolikogu. Noored on kaasatud osavallakogudesse ja hallatavate asutuste hoolekogudesse. Nende toetamiseks toimuvad lisaks muudele kohtumistele igakuised arutelud volikokku jõudvate teemade osas. Koosolekud toimuvad koos noorsootöö spetsialistiga, vajadusel kaasatakse teisi ametnikke.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

Toimus mitmeid noortele suunatud sündmuseid nagu noorte inspiratsioonipäev #Haip, malev, osaluskohvik ja muud.

Kärdla Noortekeskus Keskendus ka 2025.aastal 13+ vanuses noorte teenuste arendamisele, ettevõtlikkuse ja loovuse toetamisele ning tehnoloogia ja kunsti võimaluste loomisele. Viidi ellu erinevaid noorte projekte ning korraldati koostöös teiste Hiiumaa noortekeskustega ülevallalisi üritusi. Kevadperioodil toimus Kärdlas ka Unicorn Squad tehnoloogiaring, mille eesmärk on suurendada tüdrukute huvi tehnoloogia ja inseneeria vastu. Loodusteadus-, tehnoloogia- ja inseneripädevuse (LTT) arendamiseks toimusid tehnoloogia ja loogilist mõtlemist arendavad tegevused. Oktoobrist alustas Kärdla Noortekeskuses robootikaring, kus noored said tutvuda robootika ja tehnoloogia põhitõdedega ning õppida praktilise tegevuse kaudu loogilist mõtlemist ja probleemide lahendamist.

Emmaste Vaba Aja Keskus keskendus 2025. aastal teadlikule noorsootööle, noorte ettevõtlikkuse toetamisele ja liikumisharjumuste parandamisele. Koostöös noortega kirjutati nende projektikirjutamise oskuste parandamiseks ja tegevuste rahastamiseks, mida neile teha meeldib. Projekti teemaks oli loodusvaatlus drooniga. Emmaste spordihoone kasutus on tõusnud tänu uue jõusaali loomisele, võrkpalli ja jalgpalli treeningute taastamisele, rahvatantsu treeningu loomisele.

Kõrgessaare Vaba Aja Keskus korraldas mitmeid suuri spordi-ja kultuuriüritusi. Lisaks toimusid kontserdid, kinoõhtud ja matkad. Alustati väikelaste mänguhommikute ja jätkati erinevate ringidega. Aruandeaastal viidi ellu mitmed olulised tegevused, et tagada hoone ohutus, kasutusmugavus ja kogukonna vajadustele vastav keskkond. Täideti kõik Päästeameti ettekirjutused, mis parandasid hoone tuleohutust ja vastavust kehtivatele nõuetele. Spordisaalides vahetati välja valgustid ning viidi valgustase vastavusse standarditega, tagades kasutajatele kvaliteetsema ja energiatõhusama keskkonna. Hoone ligipääsetavuse parandamiseks rajati inva-WC, mis võimaldab hoonet kasutada senisest laiemal sihtrühmal. N-riietusruumis teostati sanitaarremont, mille käigus uuendati kulunud pinnad ja parandati ruumi üldist seisukorda.

Suursündmuste korraldamise rahastamiseks kaasati lisavahendeid LEADER projektide kaudu, mis võimaldas läbi viia nii Lestafesti kui Luidja triatlioni.

Pühalepa Vaba Aja Keskuse 2025 eesmärgid: motiveeritud töötajad: ringijuhendajate tunnitasu ning töötajate töötasu tõstmine. Koostöö teiste asutustega: tulemusliku koostöö jätkumine teiste piirkonna asutustega. Pädevad töötajad: Töötajate teadmiste ja oskuste

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

ajakohasena hoidmine, koolitamine. Kliendikesksus. Traditsioonide ja piirkonna eripära säilimine. Suuremõisa spordihoonesse hangiti kaks uut trenažööri – erisus planeeritust tulenes aasta alguses aset leidnud veeavariist spordihoones. Parandati põrandaküttesüsteemi rike Käsitöömajas. Kaasatud lisavahendid (projektid): Suvekontsertide korraldamine Soera Talumuuseumis, Kultuuriaasta avamine ja Eesti Kultuurkapitali Hiiumaa ekspertgrupi tunnustussündmus Suuremõisa lossis.

Kärdla Kultuurikeskus osales aktiivselt Rookopli 18 detailplaneeringu koostamisel, panustades ettepanekutega eskiisile. Kultuurikeskuse hoone korrashoidu tagati jooksva remondi ja hooldusega, kuid laululava vajab olulist remonti või ümberehitust. Huviringides osales kokku 165 inimest, lisaks rahvateater ja tantsustuudio. Kino näitas 98 filmi, mida külastas 4185 inimest. Korraldati 59 kultuurisündmust, sealhulgas 18 teatrietendust ja 6 kontserti. Eksponeeriti 16 näitust (sh 11 galeriis ja 5 sammassaalis. Teater – kontsert publik kokku: 3010 inimest. Maja kasutajate ja rentnike poolt korraldatud sündmustel osales ca 7390 inimest.

Sõru Muuseum kasvatas külastajate arvu 2158-ni ja suurendas omatulu. Korraldati 8 näitust ja õpituba. Muuseumihoones tehti mõningasi parendustöid. Vahetati välja õhksoojuspumbad ja remonditi seminariruumi põrand. Alustati uute haridusprogrammide arendamist ning tehti koostööd Hiiumaa Käsitööseltsiga.

Kärdla Linnaraamatukogu 2025. aasta oli Eesti Raamat 500 pühendatud Eesti raamatu aasta, mille tähe all korraldati kõik sündmused. Hiiumaa vald kuulutas välja rahvariideaasta. Raamatukogu andis oma panuse teema-aastate teadvustamisel ja info levitamisel läbi ürituste ja näituste/väljapanekute. Alates 1. maist muutus raamatukogu ööpäevaringseks raamatukoguks. Registreeritud lugejad saavad raamatukokku siseneda ID-kaardiga igal ajal ja kasutada raamatukogu teenuseid: teha kaugtööd, laenutada ja tagastada raamatuid, juua kohvi või teed, kasutada WC, printida, mängida lauamänge, lugeda üksteisele ette raamatuid (eriti kasutavad lastega pered). Ööpäeva-ringne raamatukogu andis lugejatele võimaluse tulla raamatukokku ka öisel ajal. Seda võimalust kasutati 43 korda (1.05-31.12.2025).

Soetasime 2 PIN lugejat raamatukogu uuest iseteenindusliku sisenemise jaoks. Kaasatud lisavahendid (projektid): “Saarte ühine arenguprojekt” õppereis Bornholmile, „Vaimne tasakaal ja enesehool“, „Arenduskoostöö Turu Linnaraamatukoguga“, Projekt Light in library for Ukrainians Projektid laste- ja noortetöö soodustamiseks European Conference “Living and

Teaching, European Values Today”, Germany „Erasmus+ Program & Epale: a window of opportunities for Public Libraries, as Adult Education Providers“.

Käina raamatukogu 2025. a oli väga tõine ja tegus. Kasvas nii lugejate kui laenutuste arv. Eesmärgid täideti ja ületati. Eesti Raamatu Aastat tähistati mitmekülgsest ja väärikalt, palju tähelepanu sai ka Hiiumaa rahvariideaasta. Viidi läbi üle-eestiline rahulolu-uuring Käina raamatukogus oli küsitlusele vastajaid 163, keskmine hinne 10-st oli 9,92.

Üritusi-koolitusi kokku oli 166, sellest lastele 107. Näitusi/väljapanekuid 56. Suur sündmus oli Eesti Raamatu Aasta avaüritus. Esines Suuremõisa kooli kellade ansambel, laulis laste-noorte ansambel ja Käina kooli õpilased lugesid vahetekkste.

Raamatuaasta piltvaiba tikkimine osutus väga populaarseks, tikkijaid üle 50-ne.

Aktiivselt tegeldi laste lugemisharjumuse kujundamisega. Lastele korraldati kokku 107 sündmust ja jm tegevust.

Emmaste raamatukogu. Emmaste Raamatukogus oli 2025. aastal 325 lugejat, 4056 külastust ja 10733 laenutust, uusi teavikuid osteti 479 nimetust. Lugejad kasutasid raamatukogu aktiivselt. Raamatukogu on muutunud ka külakeskuseks, kuhu inimesed tulevad lihtsalt aega veetma. Igal kuul korraldatakse raamatukogus kultuurilisi ja üldharivaid üritusi kõigile vanusegruppidele. Raamatukogu kasutavad aktiivselt Emmaste lasteaia, põhikooli ja päevatoa pensionärid. Suvel kasutavad raamatukogu aktiivselt suvehiidlased ja teevad siin kaugtööd. Emmaste lasteaia kooliminevatele lastele korraldati „Lugemisisu” programmi, suvel kooliõpilastele „Loen suvel”.

Pühalepa Raamatukogu keskendus 2025. aastal peamiselt raamatuaasta tähistamisele.

Uute tegevustena võib ära märkida kirjandusliku raamatukohviku ja raamatukoguöö. Raamatukoguööl oli võimalik meisterdada 3D lumehelbeid, mängida lauamänge. Tegevust leiti ka päris pisikestele külastajatele. Üritus tõi raamatukogule juurde uusi raamatukogu külastajaid. Lisaks oli Suuremõisa raamatukogus võimalus osaleda unistamistalgutel. Üle-eestiline kodanikualgatus „Hakkab looma 2050” käivitas põneva ettevõtmise, kutsudes kõiki eestimaalasi osalema unistamistalgutel, mille eesmärk oli ühiselt kujundada visiooni Eestist aastaks 2050.

Kõrgessaare Raamatukogu külastas rohkem inimesi kui eelmisel aastal. Raamatukogu tegevuste vastu tuntakse huvi üle osavalla piiride. Eriti oodatud ja hinnatud on kõrgetasemelised näitused, mis raamatukogus on läbi aastate korraldatud.

Kõrgessaare - kojulaenutuste arv kasvas +271, laenus lastele vähenes - 311. Osaliselt kindlasti laste arvu vähenemisest. Ajalehtede-ajakirjade laenus arv tõusis + 117 Aasta jooksul registreeriti 34 (+3) uut lugejat, nendest 9 (+2) lapsed.

Üritustel osales kokku 859 inimest, sellest 209 lapsed. Kaugtöö võimalust kasutas 5 inimest (+3), kuigi eraldi nurgakest selleks ei ole. Küllastuste arv suurenenud +108

Toimus 6 näitust, nendest 4 seotud raamatu-aastaga. C.Zaripi illustratsioonide näitus sai teoks tänu Eesti Kultuurkapitali toetusele.

Hiiumaa Sport Täidetud sai mitmed suuremad eesmärgid, mis Paluküla Terviseradade radade arenduse raames said ellu viidud. 2025 külastas meid suvel kokku 533 laagrilist. Täituvus juuni 35,35%, juuli 63,78%, august 73,12% (päevade lõikes). Tehnikat sai võõrandatud ja soetatud uus UTV, hüdrant Paluküla hoone tarvis sai valmis.

Garantiitööde osas sai tellitud ja juhitud kaks ekspertiisi spordikeskuse osas.

Talv andis võimaluse toota kunstlund. Sai testitud erinevaid automaatseid ja poolautomaatseid lumekahureid. Jätkame sellega ka järgmisel hooajal. Saame siis otsustada, kas ja kuidas edasi liikuda. Kas on mõistlik omada või rentida lumekahureid.

Vabaajakeskus Tuuletorn Tulude vaates toimis hästi üksnes Spordikeskus. Ujula küllastatavus oli hea ning suutsime kohalikku inimest teenuseid tarbima meelitada kasvavas joones. Hinnad muutunud ei ole, küll aga on tõusnud küllastatavus. Ülejäänud maja teenused, mis suuresti sõltuvad saare külalistest, olid väga nigelas seisus. Laulu- ja tantsupeo tühimikuga oskasime arvestada, kuid suveperiood oli veel katastroofilisem kui kartsime.

Kuna küllastatavus oli loodetust väiksem, saime ainsa kokkuhoiukohana vähendada kulusid tööjõule. Need olidki plaanitud väiksemad, mis vastas ka vähenenud tuludele. Kulud hoonetele olid seevastu suuremad (remondivajadused nii hoones kui inventaris). Koguseliselt vähendasime ka kohviku toiduainete osakaalu, kuid 2025 oli iganädalaste hinnatõusudest teavitamiste aasta, mis summaliselt suurt kokkuhoidu ei andnud ning aasta keskmine toiduainete kulu kohviku käibesse oli 40% (ideaalses maailmas peaks see aasta keskmisena olema ca 35%).

Sotsiaalne kaitse

Sotsiaalse kaitse valdkonnas oli 2025. aastal fookuses teenuste kvaliteedi parandamine, tööprotsesside ühtlustamine ning ennetus- ja koostöötegevuste arendamine. Aasta jooksul keskenduti ka organisatsiooniliste muudatuste ettevalmistamisele, et alates 1. jaanuarist 2026

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

rakendada uut juhtimismudelit. Hiiumaa Vallavalitsuse 11.12.2025 korraldusega nr 675 muudeti vallavalitsuse struktuuri, mille kohaselt kaotati juhtivspetsialistide teenistuskohad ning loodi sotsiaalosakonna juhataja ametikoht. 2025. aastal jätkas sotsiaalvaldkonnas tööd kaks sotsiaalteabe ja peretöö spetsialisti, kolm sotsiaaltöö spetsialisti, eestkostespetsialist ning kaks laste heaolu spetsialisti. Muudatuste eesmärk on tugevdada valdkonna juhtimist ning tagada teenuste parem kvaliteet ja ühtsem korraldus.

Jätkus projekti „Hiiumaa NGTS“ elluviimine (01.11.2024–30.06.2027), mille eesmärk on toetada 13–29-aastaste noorte toimetulekut ning parandada nende võimalusi hariduses ja tööturul osalemiseks. Projekti raames jätkati abivajajate varajast märkamist, juhtumipõhist nõustamist ning eri valdkondade vahelist koostööd. Projekti periood on 01.11.2024 - 30.06.2027 ja rahastatakse 2021-2027.4.2 (EK nr 4.1) „Parandada kõigi töötajate tööle saamise võimalusi“ meetmest.

2025. aastal jätkusid kaks vanemaharidust toetavat programmi – Gordoni perekool, mis on rahvusvaheliselt tunnustatud ning õpetab vanematele ja lastega töötavatele spetsialistidele efektiivseid suhtlemisoskusi, ning „Imeliste aastate“ programm, mis toetab positiivsete vanemlus oskuste arengut. Mõlemaid programme korraldas Hiiumaa Laste ja Perede Tugiteenuste Keskus.

Koostöös Sotsiaalkindlustusametiga jätkus isikukeskse erihoolekande teenusmodeli rakendamine. 2025. aastal toimus teenusmodeli edasine arendamine ja rakendamine, eesmärgiga pakkuda psüühilise erivajadusega inimestele paindlikke ning vajaduspõhiseid teenuseid.

Koostöös Sotsiaalministeeriumiga pakuti varasematel aastatel Hiiumaa vallas vaimse tervise teenuseid projektipõhise toetuse kaudu. Alates 2025. aastast muutus rahastuskorraldus ning riik tagab kohalikele omavalitsustele vaimse tervise teenuste osutamiseks püsirahastuse toetusfondi kaudu. 2025. aastal panustas Hiiumaa vald vaimse tervise teenustesse kokku 35000 eurot, toetades sellega elanike psühhosotsiaalset heaolu ja vaimse tervise kättesaadavust.

Sihtasutus Eesti Puuetega Inimeste Fondi eraldatud vahenditest jagati „Puuetega inimeste huvikaitse 2025 Hiiumaal“ taotlusvooru käigus 18 000 eurot, mis jagunes erinevate projektide vahel. Eesmärgiks oli toetada organisatsioone, kes oma tegevusega seisavad Hiiumaa puuetega inimeste õiguste eest või korraldavad vastavasisulisi tegevusi. 2025. aastal valmistati ette muudatused, mille kohaselt toetab Hiiumaa vald edaspidi Eesti Puuetega

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

Inimeste Fondi vahendite jagamise õiguse üleandmist MTÜ-le Hiiumaa Erivajadustega Inimeste Klubi HEIK, eesmärgiga tagada jätkusuutlikum ja kogukonnakesksem huvikaitse tegevuste korraldus järgnevatel aastatel.

Päästeametiga koostöös viidi ellu projekt „Kodud tuleohutuks“, mille tulemusena Hiiumaa vallas muutusid tuleohutumaks kuus kodu. Toetati kodusid, mille tuleohutusalane seisukord oli väga halb ja mille elanikud iseseisvalt selle parandamisega toime ei tule. Projekti kogumaksumus oli 21 000 eurot. Päästeametiga koostöö jätkub igapäevaselt ennetamaks tuleohtlikke olukordi kodudes, kus abivajavad pered vajavad tuge ja nõu.

2025.aastal viidi ellu sotsiaalvalveteenuse arendamise projekt, mille tulemusena lisandus Hiiumaal varasematele sotsiaalvalvenuppudele seitse uut seadet. Teenus toetab abivajajate turvalist toimetulekut kodus, võimaldades ööpäevaringselt abi kutsuda ning vähendades lähedaste hoolduskoormust.

Hiiumaa vallavalitsus koostöös Hiiumaa koolide 1. klassi õpetajatega korraldas taas üle-hiiumaalist koolieelikute laagrit augustikuus seekord Käina koolis. Lapsed tutvusid oma tulevaste klassijuhatajate ja klassikaaslastega, said teadmisi tule- ja veeohutusest, õppisid jäätmeid sorteerima, esmaabi andma, meisterdasid ja tegid palju muud põnevat. 2025.aastal toetati vähekindlustatud perede lapsi, võimaldades seitsmel lapsel osaleda Pivarootsi õppe- ja puhkekeskuses toimunud Pivarootsi laagris ajavahemikus 26.06–01.07.

2025.aastal toetati annetuste abil vähekindlustatud perede lapsi, koostades neile toidukorve ning panustades seeläbi nende toimetuleku parandamisse.

Juulis said Hiiumaa valla 7-13. aastased vähekindlustatud perede lapsed osaleda Pärnseljal toimivas laste laagris “Terves kehas terve vaim”.

Hiiumaa Vallavalitsus koostöös Hiiumaa koolide 1. klassi õpetajatega korraldas taas üle-hiiumaalist koolieelikute laagrit seekord Kõrgessaare vabaajakeskuses. Lapsed tutvusid oma tulevaste klassijuhatajate ja klassikaaslastega, said teadmisi tule- ja veeohutusest, õppisid jäätmeid sorteerima, esmaabi andma, meisterdasid ja tegid palju muud põnevat.

Hiiumaa Sotsiaalkeskus pakkus 2025. aastal erinevaid kohaliku omavalituse ja riiklike sotsiaalteenuseid kaheksas tegevuskohas.

Lastekeskuse olulisemateks eesmärkideks on töötajate erialase pädevuse tõstmine, puuetega laste huvi- ja vabaajategevuste võimaluste täiendamine, laste heaolu parendamiseks vajalike vahendite ja metoodiliste materjalide soetamine ning uuendamine. Lastevanemate tugigrupi

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

regulaarse kooskäämise korraldamine ning lastevanemate kaasamine keskuse tegevustesse ja sündmustesse.

Erihoolekandeteenuste eesmärgiks on inimese iseseisva toimetuleku arendamine ning tegevuste juhendamine. Erihoolekandeteenused on suunatud inimestele, kellele nende vaimse tervise olukorra tõttu ei ole teiste hoolekande abimeetmetega vajalikku abi võimalik osutada. Lähtume oma tegevuses kehtivast seadusandlusest, erihoolekande teenuste osutamise lepingust, Eesti sotsiaaltöö kvaliteedijuhisest ning Eesti erihoolekande kvaliteedijuhisest. Erihoolekande kliente on erinevatel teenustel kokku 60. Pargikodu kohad kogukonnas elamise teenusel aasta jooksul alati ei ole olnud täidetud, ka on vabu teenuskohti kergematel teenustel. Päevakeskuste eesmärk on klientide kaasamine ühiskonnaellu vastavalt nende võimetele, vajadustele ja soovidele ning toimetuleku toetamine ja sotsiaalse aktiivsuse säilitamine. Päevakeskuste baasil toimivad nii sotsiaalse aktiivsuse suurendamine kui seenioride enesega toimetuleku parandamine ning ennetustöö. Päevakeskusi tegutseb sotsiaalkeskuses 4: Kõrgessaares, Käinas, Emmastes ja Hellamaal.

Jätakuvalt osutab Hiiumaa Sotsiaalkeskus nii koduhoolduse kui ka sotsiaaltranspordi teenust üle Hiiumaa.

Muud tegevused

Munitsipaalasutus Hiiumaa Haldus tegevusteks olid valla teeäärte puhastamine võsast, kruusateede parandamine, heakorratööde tegemine ning lumelükkamise korraldamine. Samuti tagati valla hallatavate asutuste igapäevane toimimine, sealhulgas küttesüsteemide regulaarne kontroll ja pisiremontide teostamine. Lisaks korraldati elamumajandusega seotud tegevusi, heakorratöid, jäätmemajandust, tänavavalgustuse hooldust, kalmistute haldust ning soojamajanduse valdkonna toimimist ja arendamist. 2025. aasta eesmärgiks oli kujundada Hiiumaa Halduse tegevus ülesaareliseks, et tagada teenuste ühtlasem ja tõhusam korraldus kogu valla territooriumil.

Tütar ja sidusettevõtjad

Sihtasutusel Hiiumaa Sadamad oli 2025. aasta kaheksas tegutsemisaasta. Sihtasutus on asutatud Hiiumaa valla haldusalasse kuuluvate Kärkla, Orjaku, Sõru ja Kalana väikelaevasadamate majandamiseks ning arendamiseks. Sihtasutuse hallatavates sadamates peatus 2025. aasta navigatsioonihooajal 966 külalislust, kes viibisid sadamas keskmiselt 1,6 ööpäeva. Külalastavus oli veidi madalam 2024. aastast, mis oli ka ennustatav seoses rappuva majandusega.

Sadamaid mõjutasid erinevad trendid:

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

Kärdla sadam püsis stabiilsel täituvusel, Orjaku sadam näitas tugevat kasvu, mida toetas matkautode arvu suurenemine. Sõru jahisadam võõrustas rohkem külalisi naabersaarelt saabujate tõttu. Kalana jahisadamas registreeriti 130 külalislust, mis jäi kolmandiku võrra väiksemaks kui eelmisel hooajal.

Aasta olulisemad sündmused sadamates: Sõru Jazz, Kärdla Race (Eesti karikavõistluste etapp), Kodukohvikute päevad, Dago regatt, Oti regatt, Dago karikasarja seeriavõistlused, Paadimatk ümber Hiiumaa ja purjetamishooaja lõpupidu koostöös Jahtklubi Dagoga. Hooajaväliselt võõrustati Kärdla sadamas Hiiumaa Rahvarallit.

2025. aastal viidi ellu mitmeid arendusprojekte: Kalana jahisadamasse paigaldati valvekaamerad, sadamatesse soetati 22 uut jalgratast külastajatele rendiks. Mõlemad projektid rahastati Leader ettevõtluse arendamise meetmest.

Kärdla Veevärk on aktsiaselts, mille aktsiad kuuluvad 100% Hiiumaa Vallavalitsusele. Aktsiakapitali suuruseks 11 254 aktsiat kogusummas 720 256 eurot.

Kärdla Veevärk AS põhitegevusalad on klientide varustamine kehtestatud normatiividele vastava kvaliteediga joogiveega ja klientide reovee ärajuhtimine ning puhastamine. Kokku elab teeninduspiirkonnas ca 6 180 elanikku, kellest 80% tarbib AS Kärdla Veevärk teenuseid 2025. aastal lisandus võrreldes varasemate aastatega vähe kinnistuid. Kärdla linnas 8, Käinas 1, Laukal 1, Lõpe külas 1, Orjakus 1, Kassaris 1, Emmaste külas 1, Palukülas 1 - kokku lisandus 15 uut kinnistut.

2025. aastal olid suuremad investeeringud Sõru sadama reovee kogumismahuti ja reoveepumpla ehitus, maksumusega 109 745 eurot, võeti arvele kaugloetavad veearvestid summas 25 242 eurot. Parendati Orjaku veetöötluse seadmeid maksumusega 10 115 eurot. Uuendati täiendavalt Kärdla reoveepuhasti platsi, kuhu paigaldati piirdeaed.

2026. aastal lõpetatakse meetme "Kättesaadavate kvaliteetsete avalike teenuste" projekt. KVAT meetmest saadava toetusega 1 miljon eurot, millele lisandub omaosalus 900 000 eurot rekonstrueeritakse Emmaste reoveepuhasti ja ühendatakse Emmaste küla lahus võrgupiirkonnad ühtseks tervikuks. Rekonstrueeritakse Männamaa vee- ja kanalisatsioonitorustik ning reoveepuhasti.

Hiiumaa Jäätmejaam OÜ on Hiiumaa kohaliku omavalitsuse ettevõtte, mille eesmärgiks on Hiiumaa jäätmemajanduse ja keskkonnateenuste korraldamine vastavalt riigi- ja Hiiumaa jäätmekavadele. täitena. Ettevõtte peamiseks tegevuseks oli 2024. a. lõpuni tavajäätmete töötlus ja kõrvaldus, sealhulgas korraldatud jäätmeveo raames kogutud jäätmete käitlemine ja

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

ladustamine ning ohtlike jäätmete vastuvõtmine ja ladustamine. Tegevused toimusid jäätmeloa alusel.

Alates 01.01.2025 on Hiiumaa jäätmejaama territooriumil operaatoriks AS Eesti Keskkonnateenused.

Hiiumaa Jäätmejaam OÜ peamisteks tegevusaladeks oli 2025. aastal operaatori tegevuste üle järelevalve teostamine, Hiiumaa jäätmejaama arendustegevused, jäätmehoolduse arendamine Hiiumaal ja suletud Käina prügila järelhooldus.

Investeeringutena tuleb pikemas plaanis territooriumile rajada uusi olme-, remondi- ja jäätmekäitlushooneid. Investeeringute ning tegevuskulude kate on planeeritud renditulust ja laenuga. Võimalusel kasutatakse toetusmeetmeid ning soetatakse uus autokaal, mõned uued multiliftkonteinerid, laiendatakse ohtlike jäätmete kuuri.

Sadama Üürimaja OÜ asutati 2023 aastal, vald on osanik 51 % -ga. Eesmärk on peamiselt üürikorterite haldamine ning väljaüürimine. Ettevõtte ehitas Kõrgessaarde aadressile Sadama tee 6, uue 23 korteriga kortermaja. See projekt seostub kohaliku elamispinna puuduse leevendamisega Hiiumaal.

Sihtasutus Hiiu Maakonna Hooldekeskus Tohvri (edaspidi Tohvri Hooldekeskus) on 2012.a. jaanuaris asutatud hoolekandetasutus. Sihtasutus on endise 1966. aastal asutatud Tohvri Hooldekodu ja 2006. aastast Emmaste valla asutusena tegutsenud Tohvri Hooldekodu õigusjärglane. Hooldekeskus on loodud sihtasutusena, mille põhikirjaliseks ülesandeks on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu eakatele, erivajadustega ja puuetega isikutele elamiseks, hooldamiseks ja rehabilitatsiooniks tingimuste loomine, eakate inimeste soovidel ja objektiivsetel vajadustel põhineva maakondliku hoolekandekeskuse jätkusuutlikkuse kindlustamine, tänase infrastruktuuri ning kogemuste baasi terviklik rakendamine ning teenuste edasiarendamine polüfunktsionaalsuse suunas.

Tohvri Hooldekeskuses on 68 hoolduskohta. Kokku osutati 2025. aastal üldhooldusteenust 78 inimesele. Kõige enam teenuse kasutajaid oli vanuses 85+, moodustades hooldekodu klientide hulgast 47,8%. 2025.aasta alguses vahetati kuuri katusel välja harjaplekk ning korstnaplekid. Dementsusega inimeste osakonna elutuppa paigaldati meeleolu parandamiseks fototapeet ning täiendati ruume elutoamööbliga.

Klientidele toimusid tegevusjuhendaja eestvedamisel väljasõidud kodupaikadesse, tähistati sünnipäevi, korraldati ühisüritusi ja oli veel mitmeid meelelahutuslikke ettevõtmisi. Sihtasutus on praktikabaasiks nii Tallinna Ülikoolile, Tallinna ja Tartu Tervishoiu Kõrgkoolile ning ka

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

kutsehariduskeskustele. Suveperioodil tegelesid eakatega Tallinna Ülikooli kunsti- ja liikumisteraapia praktikandid. Nende osalemine hooldekeskuse meeskonnas tõstab oluliselt eakate elu väärtust ja aitab säilitada tervist. Hooldusetöö eriala praktikandid olid praktikal Haapsalu Kutsehariduskeskusest.

2025. aastal keskendus sihtasutus peamiselt teenuse kvaliteedi säilitamisele ja parendamisele. Terviseameti tegevusloa nr L0486 alusel osutab sihtasutus väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse õendusteenust. Jätkus töötajate tasemeõpe ja vajaliku kvalifikatsiooni omandamine. Õppetegevus jätkub uutel tulijatel ka 2026. aastal. Töötajatele viidi läbi korraline tuletõrjeõppus ja muid koolitusi.

Sihtasutusel Hiiumaa Arenduskeskus oli üheksas tegutsemisaasta. Põhiülesanne on ettevõtjate, vabatuhanduste ja kohaliku omavalitsuse nõustamine ja arendamine, sihtkoha turundamine ja arendamine ning maakonna arendustegevuste planeerimine ja elluviimine. 2021. aasta kevadel loodi sihtasutuse juurde turismiklaster. Turismiklaster on ettevõtjate ühing, milles vabatahtlikult koondunud Hiiumaa turismivaldkonna ettevõtted teevad koostööd ühiste eesmärkide saavutamiseks. 31.12.2025 seisuga oli turismiklastril 11 võtmepaketi liiget, 45 põhipaketi liiget ja toetajaliikmeks on Hiiumaa vald.

Hiiumaa Arenduskeskuses töötas 31.12.2025 seisuga 11 töötajat, taandatuna täistööajale 10 Maakondlike arendusülesannete täitmise käigus viidi läbi Hiiumaad turundavaid tegevusi ja osaleti erinevates projektides. Hiiumaa Arenduskeskus koordineeris 2025. aastal Hiiumaa noorte stipendiumifondi tegevusi. 2025. aasta sügisel esitati 8 stipendiumitaotlust ning stipendiumifondi poolt anti välja kaks stipendiumi. 2025. aastal esitas arenduskeskus Maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeetme (MATA) meetmesse projekti „Hiiumaa ettevõtluse konkurentsivõime tõstmine ja mainekujundus II etapp“. Projekti raames viidi ellu noorte ettevõtlikkuse suurendamise ning MATIK arendamise tegevusi ja Hiiumaa ettevõtjate konkurentsivõime tõstmise ja sihtkoha tuntuse parandamise tegevusi.

2025. aastal jätkas Hiiumaa Arenduskeskus UNESCO Lääne-Eesti saarte biosfääri programmiala tegevuste koordineerimist ning enne aasta lõppu esitati UNESCOle viimase 10 aasta tegevuste ja ülevaadete raporti.

2025. aastal koostati Hiiumaa Vallavalitsuse tellimusel kaks uuringut „Käina Huvi- ja Kultuurikeskuse küsitluse läbiviimine“ ning „Kärdla ujula tasuvusanalüüs“. Lisaks korraldati Kliimaministeeriumi tellimusel Hiiumaal Keskkonnahariduse konverentsi.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

1.7 Peamised arengusuunad eeloleval aastal

Visiooni kohaselt: Hiiumaa on armas, peresõbralik, loodust hoidva ja väärtustava elujõulise uuendusmeelse kogukonnaga saar Läänemeres, kus on atraktiivne elamis-, ettevõtlus- ja külastuskeskkond. Hiiumaa on väärt paik eneseteostuseks.

2026. aasta kavandatud tegevused:

- Koostatakse üldplaneering;
- Korraldatakse vanemahariduse alaseid koolitusi;
- Hariduse valdkondliku arengukava koostamine;
- Raamatukogude arengukava koostamine

Arendusobjektidest on töös:

- Käina katlamaja ehitus;
- Tule tornide renoveerimine
- Palade lasteaia lisarühma ehitus;
- Kärkla lasteaia uus hoone.
- Pargi 3 II etapp
- Saarnaki ja Hanikatsi laiu ajaloolise koosluse säilitamine ja loodushoiu mudeli välja töötamine.

1.8 Kontrollisüsteem kohalikus omavalitsuses

Üldtunnustatud printsiipide kohaselt saab avalikku sektorit kontrollida mitmel viisil:

- Läbi poliitilise kontrolli, mis tuleneb võimude lahususe printsiibist.
- Läbi finantskontrolli, mistõttu peab avaliku organisatsiooni tegevus olema kooskõlas eelarvega.
- Läbi sisekontrolli, kus peamine vastutus lasub vastavate allüksuste juhtidel.
- Läbi kohtu vaid äärmisel vajadusel.
- Läbi avalikkuse on sagedaim teostatav kontroll ajakirjanduse kaudu.

Lisaks toimib nii öelda iseenesliku kontrolli printsiip ehk põhimõtted, mis tagavad teatud kontrolli organisatsiooni tegevuse üle:

- Asjaajamise kirjalikkus, st kõik jääb must-valgelt paberile või andmebaasidesse.
- Otsuste põhinemine seadustele, st iga üksik otsus põhineb seadusandlikel aktidel.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

- Dokumentide avalikkus, st kodanike juurdepääs avaliku sektori dokumentidele.
- Tegevuse institutsionaliseeritus, st vastaval ametipostil tehakse vastavaid ülesandeid sõltumata sellest, kes seal parajasti töötab.
- Ressursside limiteeritus, st avalike organisatsioonide tegevus peab olema rangelt kooskõlas vastuvõetud eelarvega.
- Kindel organisatsioonistruktuur, st kindlad alluvussuhted, võimu ja vastutuse jaotus.

Hiiumaa vallas on kehtestatud kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse kohaselt eeskirjad ja nõuded eelarve koostamiseks, vastuvõtmiseks, täitmiseks, toetuste eraldamiseks, vara kasutamiseks, omandamiseks, võõrandamiseks ja mahakandmiseks.

Õigusaktide järgimise ning vara kaitse tagamisel lähtub vallavalitsus volikogu poolt kehtestatud õigusaktidest. Iga aasta lõpus viiakse vallavalitsuses ning tema hallatavates asutustes läbi põhivarade inventuurid, mille käigus fikseeritakse varade olemasolu ning seisund.

Volikogu poolt vastuvõetud õigusaktide täitmise eest vastutab vallavalitsus, täitmise kontrollimise eest vastutab volikogu esimees, kui aktis ei ole määratud kontrollijat. Revisjonikomisjoni kontroll jälgib tööplaani või volikogult saadud ülesande alusel vallavalitsuse tegevuse vastavust volikogu määrustele ja otsustele.

2019.a novembris lisas Hiiumaa Vallavolikogu vallavalitsuse struktuuri sisekontrolöri ametikoha, kelle ametikoha eesmärk on sõltumatult ja neutraalselt nõustada ning kontrollida Hiiumaa valla ametiasutuste ja nende teenistujate ning hallatavate asutuste ja nende juhtide tegevuse seaduslikkust ja otstarbekust.

Sisekontrolör muuhulgas:

- kontrollib eelarve koostamise ja täitmise õigsust ning finantsdistsipliinist kinnipidamist, vahendite sihipärasest kasutamist;
- kontrollib sõlmitud lepingute ja tehingute seaduslikkust, majanduslikku otstarbekust ja täitmist ning õigusaktidest kinnipidamist;
- analüüsib ja hindab ametiasutuse ja hallatavate asutuste tegevuse vastavust õigusaktidele, lepingutele ning asutusesisestele normdokumentidele, ressursside kasutamise seaduslikkust, sihipärasust ning tegevuse tulemuslikkust;
- hindab struktuuri ja teenistuskohade koosseisu vastavust eesmärkidele ja ülesannetele;

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

- teavitab kontrollimise käigus tehtud tähelepanekutest ja järeldustest ning annab soovitusi olukorra parendamiseks;

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse alusel teostavad järelevalvet kohaliku omavalitsuse üksuse tegevuse ja õigust loovate aktide üle riigikontroll ja õiguskantsler.

1.9 Ülevaade finantsriskide juhtimisest

Hiiumaa valla konsolideerimisgrupis kasutusel olevad investeerimis- ja finantseerimispõhimõtted on kooskõlas kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusega (KOFs). Hiiumaa vald omavalitsusüksusena on finantssituatsioonis, kus peamine tähelepanu on eelarvestatud tulude ja kulude pideval jälgimisel.

Hiiumaa valla arengukavas sätestatud eesmärgi saavutamiseks koostatakse eelarvestrateegia, et planeerida arengukavas kavandatavate tegevuste finantseerimist ja tagada finantsdistsipliini reeglitest kinnipidamine. Eelarvestrateegia on finantsplaan, mis on aluseks valla eelarve koostamisel, kohustiste võtmisel ja investeeringuprojektide kavandamisel. Hiiumaa Vallavolikogu kinnitas eelarvestrateegia viimati 17. oktoobril 2025. aastal ja selles on kajastatud finantsplaan aastateks 2026- 2030.

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses on sätestatud piirangud laenude ning muude kohustiste võtmisele. KOFs kehtestab finantsdistsipliini tagamise meetmed, milleks on kinnipidamine põhitegevuse tulemi lubatavast väärtusest ja netovõlakooormuse ülemmäärast.

Omavalitsuse suurem finantsrisk on orienteeritus füüsilise isiku tulumaksu laekumisele, mis moodustab ligi 65% põhitegevuse tuludest. Toetuseid arvestamata on osakaal ligi 85%.

Likviidsusriski võimalus on suveperiood, kus lisaks tavapärastele kohustistele on suuremad investeeringutest tulenevad suuremad kohustised. Likviidsusriski vältimiseks püütakse suurendada likviidsete varade taset selleks perioodiks. Krediidiriskiks on ka saadavate toetuste laekumiste viibimine ning sellest võib tuleneda finantskohustiste täitmise viibimine, kui ei ole endal piisavalt likviidseid vahendeid. Intressimäärade muutmine mõjutab finantskohustistega seotud kulude suurust.

2. KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

2.1 Konsolideeritud bilanss

tuhandetes eurodes

	<i>Lisa</i>	31.12.2025	31.12.2024
Varad		70 058	65 781
Käibevara		4 646	4 093
Raha	2	2 154	1 595
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	3	1 262	1 527
Muud nõuded ja ettemaksed	4	1 186	920
Varud	5	44	51
Põhivara		65 412	61 688
Kinnisvarainvesteeringud	7	1 116	397
Materiaalne põhivara	8	64 271	61 262
Immateriaalne põhivara		25	29
Kohustised ja netovara		70 058	65 781
Kohustised		18 750	16 056
Lühiajalised kohustised		6 828	5 235
Võlad tarnijatele		1 345	1 001
Võlad tarnijatele toodete ja teenuste eest		830	553
Võlad tarnijatele põhivara eest		515	448
Võlad töötajatele		1 396	1 283
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	9	982	883
Laenukohustised	11	3 105	2 068
Pikaajalised kohustised		11 922	10 821
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	9	57	40
Eraldised	10	15	14
Laenukohustised	11	11 850	10 767
Netovara		51 308	49 725
Vähemusosalus		311	20
Eelmiste perioodide akumulieeritud tuleml		49 705	48 093
 Aruandeaasta tuleml		 1 292	 1 612

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

2.2 Konsolideeritud tulemiaruanne

tuhandetes eurodes

	<i>Lisa</i>	2025	2024
Tegevustulud		29 926	28 853
Maksutulud	<i>3</i>	16 076	15 345
Tulud kaupade ja teenuste müügist	<i>13</i>	4 202	4 435
Saadud toetused	<i>12</i>	9 312	8 704
Muud tegevustulud	<i>14</i>	336	369
Tegevuskulud		-27 851	-26 648
Antud toetused	<i>15</i>	-2 413	-2 240
Tööjõukulud	<i>16</i>	-13 726	-13 299
Majandamiskulud	<i>17</i>	-6 487	-6 233
Muud tegevuskulud	<i>17</i>	-1 728	-1 398
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	<i>7,8</i>	-3 497	-3 478
Tegevustulem		2 075	2 205
Finantstulud ja -kulud		-492	-596
Intressikulu	<i>11</i>	-504	-631
Muud finantstulud		12	35
Vähemusesale kuuluv kasum/kahjum		-291	3
Aruandeaasta tulem		1 292	1 612

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

2.3 Konsolideeritud rahavoogude aruanne

tuhandetes eurodes

Rahavood põhitegevusest	Lisa	2025	2024
Tegevustulem		2 075	2 205
Korrigeerimised:			
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	7,8	3 497	3 478
Põhivara soetuse käibemaksukulu	17	755	542
Kasum/kahjum materiaalse põhivara müügist	14	-256	-230
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	12	-2 984	-2 353
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	15	436	359
Korrigeeritud tegevustulem		3 523	4 001
Põhitegevusega seotud käibevara netomuutus		64	-302
Põhitegevusega seotud kohustuste netomuutus		423	175
Kokku rahavood põhitegevusest		4 010	3 874
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse põhivara eest	8	-6 858	-3 780
Laekunud materiaalse põhivara müügist		292	275
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks		1 896	1 455
Makstud sihtfinantseerimine põhivaras soetuseks		-409	-357
Laekunud intresse ja muid finantstulusid		13	34
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-5 066	-2 373
Rahavood finantseerimistegevusest			
Laekunud saadud laene	11	4 365	2 050
Tagasi makstud saadud laene	11	-2 246	-1 988
Tasutud intresse ja muid finantskulusid	11	-504	-631
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		1 615	-569
Rahavood kokku		559	932
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	2	1 595	663
Raha ja selle ekvivalentide muutus		559	932
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	2	2 154	1 595

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

2.4 Konsolideeritud netovara muutuste aruanne

tuhandetes eurodes

	Akumuleeritud tulem	Vähemusosalus	Kokku
Saldo 31.12.2023	48 031	36	48 067
Põhivara ümberhindlus	49	0	49
Muud muutused	13	-16	-3
Aruandeaasta tulem	1 612	0	1 612
Saldo 31.12.2024	49 705	20	49 725
Muud muutused		291	291
Aruandeaasta tulem	1 292	0	1 292
Saldo seisuga 31.12.2025	50 997	311	51 308

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

2.5 Eelarve täitmise aruanne

tuhandetes eurodes

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine seisuga 31.12.2025
PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	24 830	25 011	24 154
Maksutulud	16 705	16 705	16 077
sh Füüsilise isiku tulumaks	16 170	16 170	15 551
sh Maamaks	535	535	526
Tulud kaupade ja teenuste müügist	2 510	2 447	2 366
Saadavad toetused tegevuskuludeks	5 515	5 747	5 645
sh Tasandusfond	113	113	113
sh Toetusfond	3 799	3 805	3 805
sh Muud saadud toetused tegevuskuludeks	1 603	1 829	1 727
Muud tegevustulud	100	112	66
PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	21 486	21 883	21 042
Antavad toetused tegevuskuludeks	2 905	2 814	2 736
Muud tegevuskulud	18 581	19 069	18 306
PÕHITEGEVUSE TULEM	3 344	3 128	3 112
INVESTEERIMISTEGEVUSE KULUD	-8 491	- 8 443	- 5 981
Põhivara soetus (-)	-6 606	- 6 904	-4 647
Aktsiate soetus	-390	-240	-240
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine(-)	-845	-726	-608
Finantskulud (-)	-650	-573	-486
INVESTEERIMISTEGEVUSE TULUD	2 424	2 592	1 723
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine	2 284	2 157	1 427
Põhivara müük (+)	120	415	287
Finantstulud (+)	20	20	9
EELARVE TULEM	-2 723	-2 723	-1 146
FINANTSEERIMISTEGEVUS	2 954	2 954	1 087
Kohustuste võtmine (+)	5 200	5 200	3 300
Kohustuste tasumine (-)	-2 246	-2 246	-2 213
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	231	231	257
NÕUETE JA KOHUSTUSTE SALDO MUUTUS	0	0	316

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

LISA 1 Aastaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

Käesolev konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaruanne on koostatud lähtudes Eesti finantsaruandluse standardist ja Avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhendist. Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded kehtestatakse raamatupidamise seadusega ning mida täpsustab raamatupidamise seaduse alusel kehtestatud valdkonna eest vastutava ministri määrus.

Konsolideerimine

Vastavalt Raamatupidamise seadusele on konsolideeriv üksus Hiiumaa vallavalitsus, kellel on valitsev mõju teiste raamatupidamiskohustuslaste üle, kohustatud koostama majandusaasta aruande konsolideerimisgrupi majandusaasta aruandena.

Valitseva mõju all olevate üksuste ja olulise mõju all olevate äriühingute ja sihtasutuste tegevus kajastub konsolideeritud raamatupidamise aastaruandes alates valitseva mõju tekkimisest kuni selle katkemiseni. Valitseva mõju all olevate üksuste soetamist kajastatakse ostumeetodil (välja arvatud ühise kontrolli all toimuvad soetused, mida kajastatakse nende raamatupidamisväärtuses), mille korral hinnatakse omandatud osaluste varad ja kohustised nende õiglasel väärtuses. Hiiumaa Vallavalitsus konsolideerimata aruandes (vt Lisa 22 Konsolideerimata finantsaruanded) on osalused valitseva mõju all olevates üksustes kajastatud tuletatud soetusmaksumuses ja korrigeeritud allahindlustega lähtudes osalusest omakapitalis või netovaras. Tuletatud soetusmaksumuses kajastatakse konsolideerimata aruannetes ka osalusi olulise mõju all olevates äriühingutes (sidusettevõtjad). Valitseva mõju all olevad üksused on kajastatud konsolideeritud aruannetes liidetud rida-realt meetodil, kusjuures konsolideerimisel hõlmatud üksuste omavahelised nõuded, kohustised, tulud, kulud ning realiseerimata kasumid ja kahjumid on elimineeritud. Osalusi olulise mõju all olevates äriühingutes kajastatakse konsolideeritud aruannetes kapitaliosaluse meetodil.

Finantsvarad ja kohustised

Finantsvaraks loetakse raha, lühiajalisi finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ja muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid. Finantskohustisteks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ja muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustisi.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

Finantsvara ja –kohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara või –kohustise eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvara või –kohustisega otseselt seotud tehingukulutusi.

Finantskohustised kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses.

Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui kontsern kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolale üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest. Finantskohustis eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Finantsvara oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt väärtuspäeval st. päeval, mil kontsern saab ostetud finantsvara omanikuks või kaotab omandiõiguse müüdud finantsvara üle.

Raha ja raha ekvivalendid

Bilansis kajastatakse raha ja pangakontode kirjel kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke (va arvelduskrediit) ja lühiajalisi tähtajalisi deposiite, sh üleöö deposiite ja kuni 1-aastase järelejäänud tähtajaga deposiite, mida on võimalik lühiajalise etteteatamistähtajaga katkestada. Arvelduskontodelt ja deposiitidelt bilansikuupäevaks kogunenud laekumata intressid kajastatakse viitlaekumistena.

Nõuded

Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtudes tõenäoliselt laekuvatest summadest. Võimaluse korral hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata nõudeid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Suure hulga samaliigiliste nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse grupi baasil, võttes arvesse eelmiste perioodide statistikat sarnaste nõuete laekumise kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on bilansis tõenäoliselt laekuva summani alla hinnatud. Aruandeperioodil laekunud, kuid varasematel perioodidel kuludesse kantud nõuded on kajastatud aruandeperioodi ebatõenäoliste nõuete kulu vähendusena.

Nõue loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude kogumiseks.

Lootusetud nõuded on bilansist välja kantud.

Varud

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja muudest soetamisega seotud otsestest kulutustest. Varude jäägi hindamisel kasutatakse FIFO meetodit. Varud kajastatakse bilansis lähtudes sellest, kumb on madalam, kas nende soetusmaksumus või neto

realiseerimisväärtus. Varude allahindlusi nende neto realiseerimisväärtusele kajastatakse perioodi kuluna.

Valitseva ja olulise mõju all olevad üksused

Valitseva mõju korral omab konsolideerimisgrupp üldreeglina üle 50% hääleõigusest vastava üksuse nõukogus või muus kõrgemas juhtorganis. Olulise mõju alla olevaks üksusi, mille nõukogus või muus kõrgemas juhtorganis omab konsolideerimisgrupp 20% kuni 50% hääleõigust.

Osalused konsolideerimata aruannetes

Aruandekohuslase bilansis kajastatakse tuletatud soetusmaksumuses neid osalusi sihtasutustes, mittetulundusühingutes ja äriühingutes, mille üle aruandekohuslasel on valitsev mõju. Tuletatud soetusmaksumuses kajastatakse konsolideerimata aruannetes ka osalusi olulise mõju all olevates äriühingutes (sidusettevõtjad). Alla 50%-lisi osalusi sihtasutustes ja mittetulundusühingutes ei kajastata bilansis, vaid need on soetamisel kajastatud kuluna.

Valitseva ja olulise mõju all olevad üksused

Valitseva mõju korral omab konsolideerimisgrupp üldreeglina üle 50% hääleõigusest vastava üksuse nõukogus või muus kõrgemas juhtorganis. Olulise mõju all olevaks loetakse üksusi, mille nõukogus või muus kõrgemas juhtorganis omab konsolideerimisgrupp 20 kuni 50% hääleõigusest.

Tuletatud soetusmaksumuseks loetakse kuni 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende väärtus kapitaliosaluse meetodil ning peale 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende soetusmaksumus. Tuletatud soetusmaksumus hinnatakse alla, kui osaluse objekti omakapitalist aruandekohustuslasele kuuluv osa (valitseva mõju all olevate sihtasutuste ja mittetulundusühingute korral nende netovara tervikuna) on langenud allapoole osaluse bilansilisest väärtusest. Kajastatud allahindlusi taastatakse järgmistel perioodidel, kuid mitte kõrgemale tuletatud soetusmaksumusest.

Konsolideerimine

Valitseva mõju all olevate üksuste ja olulise mõju all olevate äriühingute tegevus kajastub konsolideeritud aruandes alates valitseva mõju tekkimisest kuni selle lõppemiseni. Valitseva mõju all olevate üksuste soetamist kajastatakse ostumeetodil, mille korral hinnatakse omandatud osaluste varad ja kohustised soetusmaksumuses. Valitseva mõju all olevate üksuste finantsnäitajad on konsolideeritud aruannetes liidetud rida-realt meetodil, kusjuures

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

konsolideerimisel hõlmatud üksuste omavahelised nõuded, kohustised, tulud, kulud ning realiseerumata kasumid ja kahjumid on elimineeritud.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringutena kajastatakse selliseid kinnisvaraobjekte (maa, hooned ja rajatised), mida hoitakse väljarentimise või turuväärtuse tõusmise eesmärgil ja mida konsolideerimisgrupp ega ükski teine avaliku sektori üksus ei kasuta oma põhitegevuses. Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse soetusmaksumuse meetodil (soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud allahindlused) analoogiliselt materiaalse põhivara kajastamisele.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid, mida kasutatakse hinnanguliselt pikema perioodi jooksul kui üks aasta ja mille soetusmaksumus on alates 10 tuhandest eurost (ilma käibemaksuta), välja arvatud maa, mis võetakse soetusmaksumuses arvele olenemata maksumusest.

Põhivara rekonstrueerimisväljaminekud, mis vastavad materiaalse põhivara mõistele, liidetakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele. Rekonstrueerimisväljaminekute lisamisel hinnatakse vara järelejäänud kasulikku eluiga ja vajadusel reguleeritakse põhivara kulumi normi.

Põhivara soetusmaksumusse arvatakse kulutused, mis on vajalikud selle kasutuselevõtmiseks, v.a soetusega kaasnevad maksud, lõivud, laenu- ja lähetuskulud, mis kajastatakse kuluna. Põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle hinnangulisest kasulikust elueast. Kui põhivara koosneb erineva hinnangulise kasuliku elueaga komponentidest, mille soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt hinnata, võetakse komponendid eraldi arvele. Uue põhivara kulumi normid aastast on põhivara gruppidele järgmised:

- Hooned, rajatised ja nende struktuurikomponendid 0,4 - 25%
- Masinad ja seadmed 4-33%
- Inventar sh info- ja kommunikatsioonitehnoloogia seadmed 10-50 %

Maad ja kunstiväärtusi, mille väärtus aja jooksul ei vähene, ei amortiseerita.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

Ümberhindlus

Seoses maareformi kestmisega on ümberhindluste kajastamist jätkatud. Võttes arvele aruandeperioodil mõõdistatud ja maakatastrisse kantud maad. Samuti võetakse ümberhindlusena arvele aruandeperioodil omandatud peremehetut vara. Varade ümberhindamiseks kasutatakse eelisjärjekorras turuhinda. Objektide korral, millel turuhind puudub, kasutatakse õiglase väärtuse määramiseks jääkasendusmaksumuse meetodit. Maa arvele võtmiseks kasutatakse maksustamishinda, kui turuhind pole teada. Turuhinna puudumise korral on teistelt avaliku sektori üksustelt saadud põhivara lubatud erandjuhul võtta arvele ka üleandja bilansilises jääkmaksumuses.

Renditud varad

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Aruandekohustuslane on rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Kapitalirendi tingimustel renditud varasid amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, välja arvatud juhul, kui ei eksisteeri piisavat kindlust, kas rentnik omandab rendiperioodi lõpuks vara omandiõiguse – sellisel juhul amortiseeritakse vara kas rendiperioodi jooksul või kasuliku eluea jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendi maksed jagatakse kohustist vähendavateks põhiosa tagasimakseteks ning intressikuluks.

Kasutusrendi maksed kajastatakse kuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

Finantskohustised

Finantskohustiseks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ning muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustisi. Finantskohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantskohustise eest saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantskohustisega otseselt seotud kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Finantskohustis eemaldatakse bilansist siis, kui see on kas rahuldatud, lõpetatud või aegunud. Finantskohustistega kaasnev intressikulu kajastatakse kasumiaruandes real Intressikulud. Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalised finantskohustised kajastatakse bilansis maksmisele kuulavas summas. Finantskohustis

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteistkümne kuu jooksul alates aruandekuupäevast; või kui konsolideerimisgrupil pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva.

Laenukohustisi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul aruandekuupäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajalisteks pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena.

Aruandekohustuslane on rendileandja

Kapitalirendi alusel väljarenditud vara kajastatakse bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas. Rentnikult saadavad rendimaksud jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja intressituluks.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muu põhivaraga. Kasutusrendimaksud kajastatakse tuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Bilansis kajastatakse eraldisena enne aruande kuupäeva tekkinud kohustisi, millel on seaduslik või lepinguline alus või mis tulenevad aruandekohustuslase senisest tegevuspraktikast ning mille suurus saab usaldusväärselt hinnata, kuid mille lõplik maksumus või maksetähtaeg ei ole kindlalt fikseeritud. Eraldiste hindamisel on lähtutud juhtkonna hinnangust ja kogemustest.

Lubadused, garantiid ja muud kohustised, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustisteks, kuid mille kohustisena realiseerumise tõenäosus on alla 50%, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustistena.

Laenukohustised

Laenukohustised kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Tehingukulud kajastatakse kuludes.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui toetuse saaja on teinud kulutused, milleks sihtfinantseerimine oli ette nähtud, ning eksisteerib piisav kindlus, et sihtfinantseerimine leiab aset. Saadud sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, mille järgi kajastatakse nii saadud sihtfinantseerimist kui ka selle arvel tehtud kulusid või põhivara soetust mõlemaid eraldi.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist ning tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega.

Sihtfinantseerimise korral põhivara soetamiseks võetakse vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, sihtfinantseerimise summa aga kajastatakse samal ajal tuluna.

Tulude arvestus

Kogutud maksude ning loodusvarade kasutamise ja saastetasude tulu võetakse arvele tekkepõhiselt vastavalt Maksu- ja Tolliameti ja Keskkonnaministeeriumi poolt esitatud teatistele. Toodete, kaupade ja põhivara müügist saadud tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel, lähtudes valmidusastme meetodist. Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt sisemise intressimäära alusel.

Kulude arvestus

Kulusid kajastatakse tekkepõhiselt. Põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud, sh käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks, kajastatakse soetamishetkel kuluna tulemiaruaande kirjel „Muud tegevuskulud“. Arendusväljaminekud kajastatakse tekkimise momendil kuluna.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil. Põhitegevuse rahavoogude leidmisel on korrigeeritud tegevustulemit, elimineerides mitterahaliste tehingute mõju ja põhitegevusega seotud käibevarade ning lühiajaliste kohustiste saldode muutused. Investeeringu- ja finantseerimistegevustest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Seotud osapooled

Seotud osapoolteks loetakse Hiiumaa Vallavalitsuse volikogu ja valitsuse liikmed ning asutuste juhid, kellele on antud õigus iseseisvalt lepinguid sõlmida, konsolideerimisgruppi kuuluvate sihtasutuste, mittetulundusühingute ja äriühingute nõukogude ja juhatuste liikmed, kõigi eelpool loetletud tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete lähedased pereliikmed, samuti ka nende valitseva ja olulise mõju all olevad sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

Maksustamine

Vastavalt Eesti Vabariigi seadustele ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Tasumisele kuuluv maksusumma moodustab alates 01.01.2025 22/78 netoväljamaksest. Maksustamissüsteemi eripära tõttu ei teki ajutisi erinevusi varade ja kohustiste maksustamisväärtuste ning raamatupidamislike jääkväärtuste vahel ning seetõttu ei teki ka edasilükkunud tulumaksuvarasid ja –kohustisi. Dividendidelt makstav ettevõtte tulumaks kajastatakse tulumaksukuluna ning –kohustisena dividendide väljakuulutamise hetkel, sõltumata perioodist, mille eest dividendid välja kuulutatakse või millal dividendid tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustis tekib dividendide väljamaksmisele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Vastavalt AS Kärkla Veevärk Aktsionäride lepingule (sõlmitud 29. juunil 2004. a.) otsustasid aktsionärid kasumit dividendideks mitte jaotada 25 aasta jooksul Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi (ÜF) projekti lõpparuande kinnitamisest. ÜF Läänesaarte projekti lõpparuanne kinnitati 04. juulil 2014. aastal.

Sündmused pärast aruandekuupäeva

Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid aruandekuupäeva ja aruande koostamispäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Sündmused pärast aruandekuupäeva, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis võivad oluliselt mõjutada järgmise aruandeaasta tulemust, avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades.

Eelarve täitmise aruanne

Eelarve täitmise aruanne on koostatud vallavalitsuse kohta (konsolideerimata) tekkepõhiselt, mistõttu selle andmeid saab võrrelda konsolideerimata aruannetes (vt lisa 20) kajastatud andmetega. Eelarve täitmise aruanne on koostatud võrreldes teiste põhjaruannetega teatud erinevustega, mida on selgitatud lisas 21.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

LISA 2 Raha ja pangakontod

tuhandetes eurodes

	31.12.2025	31.12.2024
-		
Sularaha	2	4
Arvelduskontod pankades	2 152	1 591
Raha ja selle ekvivalendid kokku	2 154	1 595

LISA 3 Maksud, lõivud, trahvid

tuhandetes eurodes

A. Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded, maksukohustised ja saadud maksude ettemaksed

	Lühiajalised nõuded		Lühiajalised kohustised (lisa 9)	
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2024
Üksikisiku tulumaks	1 256	1 525	166	159
Maamaks	1	0	0	0
Käibemaks	0	0	12	5
Sotsiaalmaks	0	0	290	311
Töötuskindlustusmaksed	0	0	19	20
Kogumispensioni maksed	0	0	11	10
Loodusressursside kasutamise ja saastetasude kohustis / ettemaksed	5	2	9	8
Kokku	1 262	1 527	507	513

B. Maksu- ja lõivutulud

	<i>Lisa</i>	2025	2024
Maksud		16 076	15 345
Tulumaks		15 551	14 963
Maamaks		525	382
Lõivud	<i>13</i>	24	19
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud		53	87
Tasud vee erikasutusest	<i>14</i>	10	10
Kaevandamisõiguse tasu	<i>14</i>	43	77
Kokku maksu- ja lõivutulud		16 153	15 451

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

LISA 4 Muud nõuded ja ettemaksed

tuhandetes eurodes

	<i>Lisa</i>	Lühiajalised nõuded	
		31.12.2025	31.12.2024
Nõuded ostjate vastu		304	305
<i>Brutosummas</i>		<i>316</i>	<i>316</i>
<i>Ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud</i>		<i>-12</i>	<i>-11</i>
Saamata tegevuskulude toetused	12	162	143
Saamata põhivara toetused	12	338	255
Muud nõuded		6	52
Maksude ettemaksed		267	31
<i>Käibemaksu ettemaks</i>		<i>156</i>	<i>19</i>
<i>Ettemaksukonto jäägid</i>		<i>111</i>	<i>12</i>
Ettemakstud toetus põhivara eest		102	126
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud		7	8
Kokku		1 186	920

Ettemakstud toetused põhivarade eest 2025. aastal summas 102 tuhat eurot ja 2024. aastal 126 tuhat eurot - ettemaksed isikutele vastavalt hajaasustuse programmi eraldusele.

LISA 5 Varud

tuhandetes eurodes

	31.12.2025	31.12.2024
Küte	38	50
Seadmed	1	1
Müügiks ostetud kaubad	5	0
Varud kokku	44	51

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

LISA 6 Osalused tütarettevõtjates ja sihtasutustes

tuhandetes eurodes

A. Tütarettevõtjad

Konsolideeritud rida-realt

Nimetus	Osaluse määr (%)	Kasumiaruande näitajad			Bilansinäitajad aasta lõpus	
		Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Kasum/ kahjum	Varad	Omakapital
AS Kärdla Veevärk						
2025	100%	1636	-973	661	10 911	9 838
2024	100%	638	-970	-332	9 065	8 838
OÜ Hiiumaa Jäätmejaam						
2025	100%	146	-138	8	512	491
2024	100%	443	-488	-45	537	483
OÜ Sadama Üürimajad						
2025	51%	626	-18	608	1 323	635
2024	51%	0	-6	-6	40	40

AS Kärdla Veevärk

Seisuga 31.12.2023 oli aktsiakapitali suurus 11 254 aktsiat kogusummas 720 256 eurot.

Hiiumaa Vallavalitsuse korraldusega 817, 30.12.2024 suurendati Kärdla Veevärgi AS aktsiakapitali 100 tuhande euro võrra. 2025. aastal suurendati Hiiumaa Vallavalitsuse korraldusega nr 345, 18.06.2025 aktsiakapitali 240 tuhande euro võrra.

Seisuga 31.12.2025 on aktsiakapitali suuruseks 14 796 aktsiat kogusummas 946 944 eurot.

OÜ Hiiumaa Jäätmejaam asutati 2005. aastal Hiiumaa kohalike omavalitsuste poolt eesmärgiga korraldada Hiiumaa jäätmemajandust vastavalt riigi ja Hiiumaa jäätmekavale.

Alates 01.01.2025 on Hiiumaa jäätmejaama territooriumil operaatoriks AS Eesti Keskkonnateenused.

OÜ Sadamad Üürimajad asutati 20.04.2023 Hiiumaa Vallavolikogu otsusega nr 124. Põhitegevusalaks enda või renditud kinnisavara üürile andmine ja haldamine.

Hiiumaa Vallavalitsus 51% osalusega ja OÜ Hiiu Invest 49% osalusega.

Konsolideerimata aruandes (lisa 20) on osaluse korrigeeritud soetusmaksumuseks aruandekuupäeval:

AS Kärdla Veevärk –1 989 tuhat eurot

OÜ Hiiumaa Jäätmejaam - 157 tuhat eurot

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

OÜ Sadama Üürimajad – 2 tuhat eurot

B. Sihtasutused

Konsolideeritud rida-realt

Nimetus	Osaluse määr (%)	Tulemiaruaande näitajad			Bilansinäitajad aasta lõpus	
		Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovarad
SA Hiiumaa Arenduskeskus						
2025	100%	950	-938	12	672	439
2024	100%	840	-831	7	671	427
SA Hiiu Maakonna Hooldekeskus Tohvri						
2025	100%	1 292	-1 315	-22	1 944	1 801
2024	100%	1 252	-1 229	23	1 940	1 823
SA Hiiumaa Sadamad						
2025	100%	321	-656	-335	6 218	6 095
2024	100%	402	-719	-317	6 496	6 431

SA Hiiumaa Sadamad asutati 18.12.2018 aastal Hiiumaa Vallavolikogu otsusega, Hiiumaa Vallavalitsuse haldusalasse kuulunud Kärdla, Orjaku ja Sõru väikelaevasadamate majandamiseks ja arendamiseks. Seisuga 31.12.2025 on hallatavad sadama Kärdla, Orjaku, Sõru ja Kalana sadamad.

SA Hiiumaa Arenduskeskus asutamise otsus kinnitati 11.10.2017. SA Hiiumaa Arenduskeskus ja SA Tuuru sõlmisid 15.12.2017 ühinemislepingu, ühinemisotsus võeti vastu 21.12.2017. Põhiülesandeks on ettevõtjate, vabaühenduste ja kohaliku omavalitsuse nõustamine ning arengutegevuses osalemine.

SA Hiiu Maakonna Hooldekeskus Tohvri asutati 2012. aasta jaanuaris. Põhiülesandeks on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu vanuritele, erivajadustega ja puuetega isikutele elamiseks, hooldamiseks ja rehabilitatsiooniks tingimuste loomine.

Konsolideerimata aruandes (lisa 20) on osaluse korrigeeritud soetusmaksumus aruande kuupäeval 7 tuhat eurot.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

LISA 7 Kinnisvarainvesteeringud

tuhandetes eurodes

Soetusmaksumus	1 013
Akumuleeritud kulum	-616
Seisuga 31.12.2024	397
Tasuta saadud	70
Müüdud soetusmaksumuses	-42
Müüdud vara kulum	24
Üle toodud materiaalse põhivara grupist soetusmaksumuses (lisa 8)	1 077
Üle toodud materiaalse põhivara grupist kulum (lisa 8)	-334
Kulum ja allahindlus	-76
Kokku liikumine	719
Soetusmaksumus	2 118
Akumuleeritud kulum	-1 002
Seisuga 31.12.2025	1 116

Kasutusrendile antud kinnisvarainvesteeringud	2025	2024
	1007	227
Soetusmaksumus	1845	679
Akumuleeritud kulum	-838	-452
	2025	2024
Renditulud kinnisvarainvesteeringutelt	55	38
Kinnisvarainvesteeringute halduskulud	-28	-38
Netotulu (+)/ -kulu (-)	27	0

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

LISA 8 Materiaalne põhivara

tuhandetes eurodes

	Hooned ja Maa rajatised		Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksed	Kokku
Soetusmaksumus	641	86 144	2 967	2 443	2 277	94 472
Akumuleeritud kulum	0	-30 107	-1 988	-1 115	0	-33 210
Jääkväärtus 31.12.2024	641	56 037	979	1 328	2 277	61 262
Soetused ja parendused	13	195	76	22	6 664	6 970
Üle viidud kinnisvara investeeringutesse (lisa 7)	0	-701	0	0	-42	-743
Kulum ja allahindlus	0	-3 030	-125	-261	0	-3 416
Müüdud põhivara	-16	0	0	0	0	-16
Ümberklassifitseerimine	0	4 874	14	43	-4 931	0
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	7	207	0	0	0	214
Kokku liikumine	4	1 545	-35	-196	1 691	3 009
Soetusmaksumus	645	90 386	3 023	2 508	3 968	100 530
Akumuleeritud kulum	0	-32 804	-2 079	-1 376	0	-36 259
Jääkväärtus 31.12.2025	645	57 582	944	1 132	3 968	64 271

Rahavoogude aruandes

	<i>Lisa</i>	2025
Soetused ja parendused		-6 970
Tasumata põhivara eest aasta algul		-448
Tasumata põhivara eest aasta lõpul		515
Käibemaks põhivara soetuselt	<i>17</i>	-755
Tasutud otse teostajale		800
Kokku tasutud		-6 858

Kapitalirendi tingimustel renditud varad

	Hooned ja rajasid	Masinad ja seadmed	Kokku
Jääkväärtus 31.12.2024	353	18	371
Soetusmaksumus	979	30	1 009
Akumuleeritud kulum	-626	-12	-638
Jääkväärtus 31.12.2025	313	2	315
Soetusmaksumus	979	13	992
Akumuleeritud kulum	-666	-11	-677

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

Kasutusrendile antud materiaalne põhivara

	Hooned ja		
	Maa	rajatised	Kokku
Jääkväärtus 31.12.2024	7	986	993
Soetusmaksumus	7	1 847	1 854
Akumuleeritud kulum	0	-861	-861
Jääkväärtus 31.12.2025	6	859	865
Soetusmaksumus	6	1 621	1 627
Akumuleeritud kulum	0	-762	-762

Nõuded rendile antud varalt

	2025	2024
Järgmisel majandusaastal	21	12
1 - 2 aastal	21	12
2 - 3 aastal	21	12
3 - 5 aastal	120	108
Kokku	183	144

LISA 9 Muud kohustised ja saadud ettemaksed
tuhandetes eurodes

	<i>Lisa</i>	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2024
		Lühiajaline osa		Pikaajaline osa	
Maksukohustised	3	507	513	0	0
Muud kohustised		56	133	0	0
Seadusandlusest tulenevad toetuste kohustised		38	19	0	0
Sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksed	12	153	99	0	0
Põhivara sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksed	12	161	80	0	0
Saadud tulevaste perioodide kulu		8	8	0	0
Muu tulevaste perioodide tulu		59	31	57	40
		982	883	57	40

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

LISA 10 Tingimuslikud varad ja kohustised

tuhandetes eurodes

Sõlmitud hankelepingud		31.12.2025	31.12.2024
	„Hiiumaa valla üldplaneeringu koostamine		
AB Artes Terrae OÜ	ja keskkonnamõtjude strateegiline hindamine	56	56
Wolkar OÜ	Palade Põhikooli katuse ehitustööd II etapp	27	0
	Hiiumaa valla üldplaneeringu juurde		
	tuuleenergia kasutusele võtmise tingimuste		
AB Artes Terrae OÜ	selgitamine	13	15
GT Corporation SE	Ristna tuletorni restaureerimine	95	0
	Palade lasteaia juurdeehituse põhiprojekti		
DAGOpen OÜ	koostamine	60	0
	Kõpu tuletorni konstruktsioonide		
Aruna Ehitus OÜ	niiskusréžiimi uuringud	0	24
	Suuremõisa hakke katlamaja projekteerimis-		
Anle Ehitus OÜ	ja ehitustööd	54	0
	Kergliiklustee Nuutri-Hiiu eelprojekti		
Klotoid OÜ	koostamine	17	0
	Käina Huvikeskuse tarkvarasüsteemi		
TC Systems OÜ	arendus	22	0
	Käina huvi- ja kultuurikeskuse hoone		
	projekteerimis ja ehitustööd		
Ösel Consulting OÜ	omanikujärelevalve	0	9
	Käina huvi- ja kultuurikeskuse hoone		
Vilton Hiiu OÜ	projekteerimis ja ehitustööd	0	1435
	Käina huvi- ja kultuurikeskuse rek. 3 etapi		
Ehitusagentuur OÜ	ehituhanke korraldamine	0	5
	Miljööalade ning ehitusliku kultuuripärandi		
	väärtuste uuring Hiiumaa üldplaneeringu		
Ruumiaeg OÜ	juurde	14	0
	Kärdla linna Rookopli tn 18		
Ruumi Grupp OÜ	detailplaneering	9	7
Vilton Hiiu OÜ	Orjaku sadamasse kalurite kuuri ehitamine	137	0
Merak OÜ	Orjaku sadamasse ujuvkai paigaldamine	37	0
Vibur OÜ	Sõru jahisadamasse käimispoom	33	0
Kokku sõlmitud lepingud		574	1551

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

Muud tingimuslikud kohustised

Rambi ja Murula maaüksuse omandamine	26	39
SA Utopia NR 9 projekti toetus	0	125
Kärdla Sadama tn 35 kinnistu võõrandamine	71	71
Kokku muud tingimuslikud kohustised	97	235

Toetuste saamise nõuded

Haridus- ja Teadusministeerium	ERASMUS+ Classroom NR 360 - Palade Põhikool	12	0
Keskonnainvesteeringute Keskus	Käina kaugkütte katlamaja ehitus	324	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	Kärdla uue lasteaia ehitus	2680	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	Kättesaadavad, kvaliteetsed ja integreeritud avalikud teenused Käina Huvi- ja Kultuurikeskuse hoones K VAT	65	813
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	Käina Huvi- ja Kultuurikeskuse hoone energiatõhususe parandamine CO2	0	107
Haridusministeerium	Kärdla raamatukogu Erasmus+ Forward together	0	12
Haridusministeerium	ERASMUS What's Out There Kärdla kool	0	12
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	Hiiumaa Laste ja Perede Tugiteenuste Keskus (NGTS)	154	200
Sotsiaalministeerium	Hiiumaa teenusmaja rajamine Pargi II etapp	1301	1301
Kliimaministeerium	Suuremõisa katlamaja rekonstrueerimine	0	160
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	Kärdla Sadama tänava arendus	398	228
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	Kõrgessaare alevikus, Kõpu tee 8 asuvas, avalikus kasutuses oleva kultuuriväärtusega hoone energiatõhususe tõstmine	342	342
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	PRIA Naistlaid Kogukonna juhitud kohaliku arengukava toetus	0	21
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	Ühistranspordi toetus	5691	6021
Kokku toetuse saamise nõuded		10 967	9 217

Eraldised

Hiiu Maakonna	Juhatusel liikme hüvitis lepingu lõpetamisel	10	9
Hooldekeskus Tohvri SA			
Hiiumaa Arenduskeskus SA	Juhatusel liikme hüvitis lepingu lõpetamisel	5	5
Kokku eraldised		15	14

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

LISA 11 Laenukohustised

tuhandetes eurodes

	Järelejäänud tähtajaga						Kokku
	Kuni 1 a	1-2 a	2-3 a	3-4 a	4-5 a	Üle 5 a	
Jääk seisuga 31.12.2025	3 105	2 383	2 329	2 094	2 035	3 009	14 955
Pangalaenud	3 055	2 332	2 275	2 037	1 974	2 804	14 477
Kapitalirendikohustised	50	51	54	57	61	205	478
Jääk seisuga 31.12.2024	2 068	2 029	1 912	1 765	1 522	3 539	12 835
Pangalaenud	2 015	1 978	1 861	1 711	1 465	3 274	12 304
Kapitalirendikohustised	53	51	51	54	57	265	531

Informatsioon laenulepingute kaupa

tuhandetes

eurodes

Laenu andja	Lõpptähtaeg	Intressimäär	Alus- valuuta	Jääk		Intressikulu	
				31.12.2025	31.12.2024	2025	2024
LHV Pank	20.09.2027	6 kuu EURIBOR + 0,94%	EUR	54	84	3	5
LHV Pank	20.12.2028	6 kuu EURIBOR + 0,82%	EUR	87	116	3	6
SEB	15.09.2027	6 kuu EURIBOR + 0,96%	EUR	78	122	4	7
SEB	20.04.2027	6 kuu EURIBOR + 0,85%	EUR	48	84	2	5
SEB	20.12.2027	6 kuu EURIBOR + 0,98%	EUR	64	96	3	6
SEB	15.09.2026	6 kuu EURIBOR + 1,10%	EUR	35	79	2	5
SEB	25.07.2027	6 kuu EURIBOR + 0,98%	EUR	127	204	6	12
Swedbank	20.12.2028	6 kuu EURIBOR + 1,16%	EUR	649	865	28	50
Swedbank	20.12.2030	6 kuu EURIBOR + 1,04%	EUR	1 498	1 798	60	96
Swedbank	20.09.2031	6 kuu EURIBOR + 0,709%	EUR	2 176	2 555	78	126
Swedbank	20.06.2032	6 kuu EURIBOR + 0,79%	EUR	2 600	3 000	94	152
Swedbank	15.03.2033	6 kuu EURIBOR + 0,93%	EUR	2 414	2 746	92	123
Swedbank	20.03.2034	6 kuu EURIBOR + 1,08%	EUR	2 554	500	73	1
Swedbank	20.03.2035	6 kuu EURIBOR + 0,878%	EUR	1 000	0	6	0
SEB							
arvelduskrediit	22.11.2025	€STR + 2,5%	EUR	0	23	0	0
SEB	06.08.2026	3 kuu EURIBOR + 2,4%	EUR	13	32	2	2
SEB	27.10.2023	3 kuu EURIBOR + 0,80%	EUR	24	0	0	0
Swedbank	15.09.2035	6 kuu EURIBOR + 1,550%	EUR	518	0	3	0
UAB „SME							
Capital 3“	25.07.2026	3 kuu EURIBOR + 8%	EUR	369	0	14	0
OÜ Hiiu Invest	31.07.2026	13%	EUR	169	0	0	0
KOKKU				14 477	12 304	473	596

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja

Vallavanem

Informatsioon kapitalirendilepingute kaupa
tuhandetes eurodes

				Jääk		Intress	
				31.12.2025	31.12.2024	2025	2024
Vikingshause OÜ	Vallamaja hoone Keskväljak 5a	Lepinguline, 6% diskontomäär	476	521	31	34	
Swedbank							
Liising AS	Auto Renault Express	Lepinguline 1,49% + EURIBOR	2	5	0	0	
Swedbank	puiduhakkur						
Liising AS	Jäätmejaam	Lepinguline 2,79% + EURIBOR	0	5	0	1	
KOKKU				478	531	31	35

Pangalaenu tagatiseks panditud vara
tuhandetes eurodes

Hooned ja rajatised	31.12.2025	31.12.2024
Soetusmaksumus	1 744	559
Akumuleeritud kulum	-1 118	-153
	626	406

Laenu tagatiseks on ka Hiiumaa Vallavalitsuse eelarve ja hüpoteek kinnistutele ja kolmanda osapoole garantii.

Aruandeaastal võeti laene Hiiumaa vallale 3300 tuhat eurot; AS Kärkla Veevärgile 526 tuhat eurot ja OÜ Sadama Üürimajale 539 tuhat eurot. Kokku võeti laene 4365 tuhat eurot.

Laene ja kapitalirendikohustisi maksti tagasi kokku 2246 tuhat eurot.

LISA 12 Saadud toetused
tuhandetes eurodes

	Tegevus- kuludeks 2025	Põhivara soetamiseks 2025	Muud toetused 2025	Toetuste nõuded 31.12.2025 (lisa 4)	Saadud ettemaksed 31.12.2025 (lisa 9)
Riigieelarvest tasandus-ja toetusfondi	0	0	3 918	0	0
Eesti Kultuurkapital	40	0	0	0	0
Eesti Töötukassa	7	0	0	0	0
Haridus- ja Teadusministeerium	256	0	0	0	48
Kliimaministeerium	22	160	0	160	96
Kultuuriministeerium	116	40	0	0	6
Eesti Puuetega Inimeste Fond	18	0	0	0	0
Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA	25	0	0	0	0
Haridus- ja Noorteamet	12	0	0	0	0
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	46	0	0	6	0

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

Hiiumaa valla 2025 aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne

Euroopa Komisjoni Esindus Eestis (projekt Europe Direct)	34	0	0	0	0
Hiidlaste Koostöökogu MTÜ	21	0	0	12	0
Tallinna Haabersti Gümnaasium	7	0	0	0	0
Kaitseministeerium	0	19	0	0	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	932	1 195	0	64	65
Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet	25	13	0	10	0
Riigikogu Kantslei	4	0	0	0	0
Siseministeerium	31	0	0	0	0
Sotsiaalministeerium	43	0	0	3	0
Spordikoolituse ja -Teabe SA	63	0	0	0	0
Muud Sihtasutused ja mittetulundusühingud	46	0	0	0	0
Kliimaministeerium (Sadama Üürimaja)	0	448	0	0	0
Muhu Vallavalitsus	99	0	0	0	99
Kodaniku Ühiskonna Sihtkapital SA (Hiiumaa Arenduskeskus)	37	0	0	0	0
Liikmemaksud (Hiiumaa Arenduskeskus)	16	0	0	0	0
Yrkeshögskolan NOVIA (Hiiumaa Arenduskeskus)	30	0	0	18	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium (Hiiumaa Arenduskeskus)	356	0	0	55	0
Maakondlikud Arenduskeskused MTÜ (Hiiumaa Arenduskeskus)	113	0	0	14	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium (AS Kärkla Veevärk)	0	825	0	155	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium (Hiiumaa Sadamad)	11	0	0	3	0
Rahalised toetused kokku	2 410	2 700	3 918	500	314
Pühalepa Jahimehed MTÜ	0	69	0	0	0
Transpordiamet	0	211	0	0	0
Kliimaministeerium	0	1	0	0	0
Eraisik	0	3	0	0	0
Mitterahalised toetused kokku	0	284	0	0	0
Saadud toetused kokku	2 410	2 984	3 918	500	314

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

Hiiumaa valla 2025 aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne

	Tegevus- kuludeks 2025	Põhivara soetamiseks 2025	Muud toetused 2025	Toetuste nõuded 31.12.2025 (lisa 4)	Saadud ettemaksed 31.12.2025 (lisa 9)
Riigieelarvest tasandus-ja toetusfondi	0	0	4 077	0	0
Eesti Kultuurkapital	26	0	0	0	0
Eesti Töötukassa	14	0	0	0	0
Haridus- ja Teadusministeerium	215	0	0	0	0
Kliimaministeerium	21	608	0	14	0
Kultuuriministeerium	121	1 073	0	0	0
Eesti Puuetega Inimeste Fond	17	0	0	0	0
Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA	7	0	0	0	0
Haridus- ja Noorteamet	8	0	0	0	0
Euroopa Komisjoni Esindus Eestis (projekt Europe Direct)	34	0	0	0	0
Koos Laste Heaks MTÜ	8	0	0	0	0
Mittetulundusühing Hooandja	11	0	0	0	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	1 019	672	0	291	80
Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet	16	0	0	1	0
Riigikogu Kantslei	26	0	0	0	0
Siseministeerium	78	0	0	0	0
Sotsiaalministeerium	75	0	0	3	0
Spordikoolituse ja -Teabe SA	44	0	0	0	0
Muud Sihtasutused ja mittetulundusühingud	12	0	0	0	0
Kliimaministeerium (Hiiumaa Arenduskeskus)	28	0	0	6	0
Saaremaa Vallavalitsus (Hiiumaa Arenduskeskus)	87	0	0	0	99
Kodaniku Ühiskonna Sihtkapital SA (Hiiumaa Arenduskeskus)	34	0	0	0	0
Liikmemaksud (Hiiumaa Arenduskeskus)	14	0	0	0	0
Yrkeshögskolan NOVIA (Hiiumaa Arenduskeskus)	14	0	0	3	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium (Hiiumaa Arenduskeskus)	240	0	0	66	0
Maakondlikud Arenduskeskused MTÜ (Hiiumaa Arenduskeskus)	103	0	0	14	0
Kliimaministeerium (Hiiumaa Sadamad)	1	0	0	0	0
Regionaal-ja Põllumajandusministeerium (Hiiumaa Sadamad)	1	0	0	0	0
Saadud toetused kokku	2 274	2 353	4 077	398	179

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

Riigieelarvest tasandus- ja toetusfondi jaotus	2025	2024
Tasandusfond	113	75
Hariduskuludeks	3067	3232
Toimetulekutoetuseks	203	235
Sotsiaaltoetuste ning teenuste osutamise teenuseks	29	15
Kohalike teede korrashoiu toetus	404	407
Huvitegevuse toetus	97	108
Rahvastikuregistri toimingud, tulubaasi stabiliseerimise toetus	5	5
Kokku	3918	4077

LISA 13 Tulu kaupade ja teenuste müügist

tuhandetes eurodes

	2025	2024
Tulud sotsiaalalasest tegevusest	1 280	1 415
Elamu- ja kommunaaltegevuse tulud	716	547
Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest	506	584
Tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest	437	362
Tulud haridusalasest tegevusest	434	420
Üür ja rent	413	268
Tulu muudelt majandusaladelt	219	303
Muu toodete ja teenuste müük	157	159
Riigilõivud (<i>lisa 3</i>)	24	19
Tulu transpordi ja sidealasest tegevusest	6	12
Õiguste müük (hoonestusõigused, kasutusload)	6	5
Tulu keskkonnavalasest tegevusest	4	341
Tulud kaupade ja teenuste müügist kokku	4 202	4 435

LISA 14 Muud tegevustulud

tuhandetes eurodes

	2025	2024
Kasum/kahjum kinnisvara müügist	189	59
Kasum/kahjum maa müügist	67	132
Kaevandamisõiguse tasu (<i>vt lisa 3</i>)	43	77
Muud ebatavalised tulud	26	51
Tasu vee erikasutusest (<i>vt lisa 3</i>)	10	10
Kasum/kahjum varude müügist	1	1
Kasum/kahjum hoonete müügist	0	38
Kasum/kahjum masinate seadmete müügist	0	1
Muud tegevustulud kokku	336	369

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

LISA 15 Antud toetused

tuhandetes eurodes

	2025	2024
Sotsiaaltoetused füüsilistele isikutele	849	793
Toimetulekutoetused	187	221
Matusetoetus	27	25
Muud sotsiaalabitoetused	11	59
Toetused puudega inimestele ja nende hooldajatele	75	67
Toetused eakatele	375	309
Õppetoetused	56	33
Peretoetused (sünnitoetused, lapsetoetused, koolitoetused, jm)	118	79
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	1 089	1 053
Maakonna- ja õpilasliinide dotatsioon bussifirmadele	862	847
Mittetulundusühingutele, külaseltsidele, eraisikutele	171	160
Ühendus Hiiumaa Spordiliit	46	36
SA Hiiumaa Muuseumid	10	10
Mitterahaline sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	3	0
Residendid (maade vahetus)	3	0
Rahaline sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	433	359
Residendid (puuetega inimeste eluruumide korrastamise projekt)	0	5
Residendid (hajaasustuse programm)	226	195
Residendid (juurdepääsutee programm)	0	24
EELK Reigi Jeesuse Kogudus	10	10
Sihtasutus Utopia nr 9	125	125
Kaasav eelarve	30	0
Kõpu piirkonna arendus Valguskiir	14	0
Emmaste Tuletõrje Selts	13	0
Viscosa Kultuuritehas MTÜ	15	0
Liikmemaksud	39	35
Eesti Linnade ja Valdade Liit	11	11
Eesti Jäätmehoolduskeskus MTÜ	12	12
Maakondlikud Arenduskeskused MTÜ	1	1
Muud	15	11
Antud toetused kokku	2 413	2 240

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

LISA 16 Tööjõukulud

tuhandetes eurodes

Tegevusvaldkond	2025		2024	
	Töötajate arv	Töötasu- kulud	Töötajate arv	Töötasu- kulud
Koolid	133	2867	138	2918
Lasteaiad	92	1645	87	1523
Sotsiaalne kaitse	84	1367	85	1322
Valitsus	53	1294	60	1410
Kultuur vaba aeg, sport	52	826	48	746
Majandus	44	962	34	678
Huvikoolid	21	381	21	325
Raamatukogud	12	196	13	188
Noorsootöö	12	177	11	160
Muu haridus	5	69	5	68
Jäätmekäitlus	1	32	4	87
Volikogu	0	52	0	50
Kokku töötajate arv ja töötasukulud	509	9868	506	9475
Ajutiste töölepingu alusel arvestatud töötasukulud		387		472
Kokku töötajate arv ja töötasukulud	509	10255	506	9947
Töötajate arvuna on esitatud aasta keskmine töötajate arv.				
Ajutiste töölepingutega töötajate korral ei ole keskmist töötajate arvu välja toodud.				
	2025		2024	
Erisoodustused	14		8	
Sotsiaalmaks ja töötuskindlustusmaks	3 455		3 341	
Tulumaks erisoodustustelt	1		1	
Sotsiaalmaks erisoodustustelt	1		2	
Kokku maksukulud	3 471		3 352	
Kokku tööjõukulud	13 726		13 299	

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

LISA 17 Muud tegevuskulud

tuhandetes eurodes

	2025	2024
Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	1 691	1 630
Rajatiste majandamiskulud	783	1 013
Kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba aja sisustamise kulud	677	584
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	461	333
Sõidukite majandamiskulud	436	439
Toiduained ja toitlustusteenused	435	449
Õppevahendite ja koolituse kulud	414	349
Inventari majandamiskulud	405	327
Administreerimiskulud	333	291
Uurimis- ja arendustööd	181	126
Mitmesugused muud majanduskulud	157	194
Sotsiaalteenused	105	105
Medit siini ja hügieenikulud	97	121
Koolituskulud	89	84
Teavikute ja kunstiesemete kulud	79	66
Töömashinate ja seadmete majandamiskulud	64	70
Lähetuskulu	44	26
Muu erivaristus ja materjalid, eri- ja vormiriietus	36	26
Kokku majanduskulud	6 487	6 233
Käibemaks kuludelt	920	794
Käibemaks põhivaralt	755	542
Loodusressursside kasutamise saastekulud	34	32
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	5	8
Muud maksud, lõivud, intressid	7	11
Muud kulud	7	11
Kokku muud kulud	1 728	1 398

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

Üle üheaastase perioodiga mittekatkestatavad kasutusrendikohustused

	2025	2024
Sõidukite rent	101	92
IT vahendite ja muu tehnika rent	3	3
Rendikulu kasutusrendilepingutelt	104	95

Rendikulu katkestamatutelt kasutusrendilepingutelt tulevastel perioodidel

	2025	2024
Järgmisel majandusaastal		
1 - 2 aastal	153	74
2 - 3 aastal	103	66
3 - 5 aastal	35	140
Kokku	291	280

LISA 18 Seotud osapooled

tuhandetes eurodes

A. Konsolideerimisgrupi tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmetele arvestatud tasud ja soodustused

	2025		2024	
	Juhtkonna keskmine arv	Arvestatud tasu	Juhtkonna keskmine arv	Arvestatud tasud
Volikogu esimees	1	15	1	15
Volikogu aseesimees	1	3	1	3
Volikogu liikmed	28*	26	23*	27
Vallavanem	1	46	1	45
Osavallavanemad	0	0	5	117
Abivallavanemad	4	138	2	64
Juhatuse liikmed	8	198	8	186
Asutuste juhid	31	710	29	664
KOKKU	74	1 136	70	1 121

*volikogu liikmed

Ülaltoodud tasud on arvestatud ilma sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmakseteta, kuid nende hulka on arvatud kõik töötasud ja hüvitised, mis on makstud vastavalt volikogu töö eest ja asutuse juhtimise eest. Muid täiendavaid olulisi soodustusi ei ole volikogu liikmetele, valitsuse liikmetele ega asutuse juhtidele nende juhiks ega liikmeks olemise eest aruandeaastal arvestatud.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

B. Soodustused tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmetega seotud lähedaste pereliikmetele

Hiiumaa Vallavalitsus ei ole teinud soodustusi volikogu liikmete, valitsuse liikmete ega allasutuse juhtide pereliikmetele, aruandeaastal ega ka sellele eelnenud aastal.

C. Turuhinnast erinevad tehingud tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete ja nende lähedaste pereliikmetega seotud sihtasutuste, mittetulundusühingute ja äriühingutega.

Hiiumaa Vallavalitsus ei ole teinud turuhinnast erinevaid tehinguid volikogu liikmete, valitsuse liikmete ega hallatavate asutuste juhtkondade liikmetele ja nende pereliikmete valitseva mõju all olevate sihtasutuste, mittetulundusühingute ja äriühingutega, käesoleval aruandeaastal ega ka sellele eelnenud aastal.

D. Antud toetused seotud osapooltele

	2025	2024
Hallatava asutuse juht	0	3
Konsolideerimisgrupi liikmetele	420	482
Ühendus Hiiumaa EELK Diakooniakeskus	1	0
Liisi Mäeumbaed	0	4
Mittetulundusühing Tobiasse Selts	0	1
Hiiumaa Muuseumid SA	10	10
Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Kärkla Johannese Kogudus	1	0
Jahtklubi DAGO	20	0
Laste Teaduskool MTÜ	4	3
Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Käina Martini Kogudus	16	0
Sõle Segajad MTÜ	1	1
Tantsumajakas MTÜ	17	12
Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Pühalepa Laurensiuse Kogudus	1	0
KÜ Heltermaa mnt 29, Kärkla	10	0
Mittetulundusühing Hiiumaa Muinsuskaitse Selts	1	0
Hiiumaa Põllumeeste Liit	1	0
Sihtasutus Utopia Nr 9	125	0
Viilukas Evelin	4	0
Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Reigi Jeesuse Kogudus	10	0
	642	516

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

LISA 19 Sündmused pärast aruandekuupäeva

Ulvi Tamm, endine Rudolf Tobiase nimelise Kärkla Muusikakooli töötaja, esitas Pärnu Maakohtule 15.01.2026 hagiavalduse, milles palub tuvastada Rudolf Tobiase nimelise Kärkla Muusikakooli 18.12.2025 töölepingu ülesütlemise tühisus.

Vallavalitsuse hinnangul on risk kohtuvaidluse ebasoodsa lahenduse osas madal või vähe oluline.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

LISA 20 Konsolideerimata finantsaruanded

Konsolideerimata bilanss

tuhandetes eurodes

	31.12.2025	31.12.2024
Varad	50 693	49 020
Käibevara	3 126	3 264
Raha	1 311	1 054
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	1 262	1 527
Muud nõuded ja ettemaksed	547	678
Varud	6	5
Põhivara	47 567	45 756
Osalus tütarettevõtjates	2 148	1 908
Osalus sihtasutustes	7	7
Kinnisvarainvesteeringud	1 116	397
Materiaalne põhivara	44 296	43 444
Kohustised ja netovara	50 693	49 020
Kohustised	16 529	15 522
Lühiajalised kohustised	5 151	4 757
Võlad tarnijatele	650	853
Võlad töötajatele	1 216	1 156
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	800	727
Laenukohustised	2 485	2 021
Pikaajalised kohustused	11 378	10 765
Laenukohustised	11 377	10 754
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	1	11
Netovara	34 164	33 498
Põhivara ümberhindlus	0	49
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	33 499	31 172
Aruandeaasta tulem	665	2 277

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

Konsolideerimata tulemiaruanne

tuhandetes eurodes

	2025	2024
Tegevustulud	26 015	26 372
Maksutulud	16 076	15 345
Tulud kaupade ja teenuste müügist	2 261	2 481
Saadud toetused	7 356	8 177
Muud tegevustulud	322	369
Tegevuskulud	-24 874	-23 499
Antud toetused	-3 346	-3 220
Tööjõukulud	-12 039	-11 674
Majandamiskulud	-5 286	-4 817
Muud kulud	-1 631	-1 306
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	-2 572	-2 482
Tegevustulem	1 141	2 873
Finantstulud ja -kulud	-476	-596
Intressikulu	-485	-628
Intressitulu muudelt nõuetelt	9	32
Aruandeaasta tulem	665	2 277

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

Konsolideerimata rahavoogude aruanne

tuhandetes eurodes

Rahavood põhitegevusest	2025	2024
Aruandeperioodi tegevustulem	1 141	2 873
Korrigeerimised:		
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	2 572	2 482
Põhivara soetuse käibemaksukulu	755	542
Kasum/kahjum kinnisvara investeringute ja materiaalse põhivara müügist	-256	-230
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-1 711	-2 353
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	611	369
Korrigeeritud tegevustulem	3 112	3 683
Põhitegevusega seotud käibevara netomuutus	299	-275
Põhitegevusega seotud kohustuste netomuutus	163	99
Kokku rahavood põhitegevusest	3 574	3 506
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara eest	-4 956	-3 608
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	292	275
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	1 561	1 456
Makstud osaluse soetamisel	-240	-100
Makstud põhivara sihtfinantseerimine	-584	-357
Laekunud intresse ja muid finantstulusid	9	32
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-3 918	-2 129
Rahavood finantseerimistegevusest		
Laekunud saadud laenud	3 300	2 050
Tagasi makstud saadud laenud	-2 165	-1 886
Tagasi makstud kapitalirendi kohustised	-48	-46
Tasutud intresse ja muid finantskulusid	-486	-627
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	601	-509
Rahavood kokku	257	694
Asutamisel saadud raha ja raha ekvivalendid	1 054	360
Raha ja selle ekvivalentide muutus	257	694
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	1 311	1 054

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

Konsolideerimata netovara muutuste aruanne

tuhandetes eurodes

Akumuleeritud tulem		Kokku
Saldo 31.12.2023	31 172	31 172
Põhivara ümberhindlus	49	49
Aruandeaasta tulem	2 277	2 277
Saldo 31.12.2024	33 498	33 498
Korrigeerimine	1	1
Aruandeaasta tulem	665	665
Saldo 31.12.2025	34 164	34 164

LISA 21 Selgitused eelarve täitmise aruande kohta

Hiiumaa valla 2025. aasta eelarve võeti vastu Hiiumaa Vallavolikogu 20.02.25 määrusega nr 108. Põhitegevuse tulude kogumaht oli 24 830 tuhat eurot, põhitegevuse kulude kogumaht 21 486 tuhat eurot, investeerimistegevuse kulud 8 491 tuhat eurot ning investeerimistegevuse tulud 2 424 tuhat eurot. Finantseerimistegevuse maht oli 2 954 tuhat eurot ning likviidsete varade muutus 231 tuhat eurot.

Lisaeelarve võeti vastu Hiiumaa Vallavolikogu 18.09.2025 määrusega nr 122. Põhitegevuse tulude kogumaht 180 tuhat eurot, põhitegevuse kulude kogumaht 397 tuhat eurot, investeerimistegevuse kulude muutus - 48 tuhat eurot ja investeerimistegevuse tulud 168 tuhat eurot.

Lisaeelarve koostamisel on lähtutud 6 kuu eelarve täitmise andmetest. Kulusid korrigeeriti vastavalt tegelikule täitmisele ning tehti ümberpaigutusi planeeritud kulude sees, tuginedes täitmisandmetele ja esitatud ettepanekutele. Samuti arvestati eelarvesse põhivara müügist saadav tulu ning kavandati investeringud selle arvelt.

2025. aastal tehti reservfondist üks eraldus 1 tuhat eurot. Hiiumaa Vallavalitsuste korraldustega suunati omaosaluse fondist kulude katteks 34 tuhat eurot.

Hiiumaa valla 2025. aasta lõplikuks eelarveks kujunes põhitegevuse tulud 25 011 tuhat eurot, põhitegevuse kuud 21 883 tuhat eurot, investeerimistegevuse kulud 8 443 tuhat eurot ja investeerimistegevuse tulud 2 592 tuhat eurot. Finantseerimistehingute maht 2 954 tuhat eurot ning likviidsete varade muutus 231 tuhat eurot.

Hiiumaa valla 2025. aasta eelarve täideti põhitegevuse tulude osas 24 154 tuhande euro ulatuses (96,6%) ja põhitegevuse kulude osas 21 042 tuhande euro ulatuses (96,2%). Investeerimistegevuse kulud moodustasid 5 981 tuhat eurot (70,8%) ning

(allkirjastatud digitaalselt)

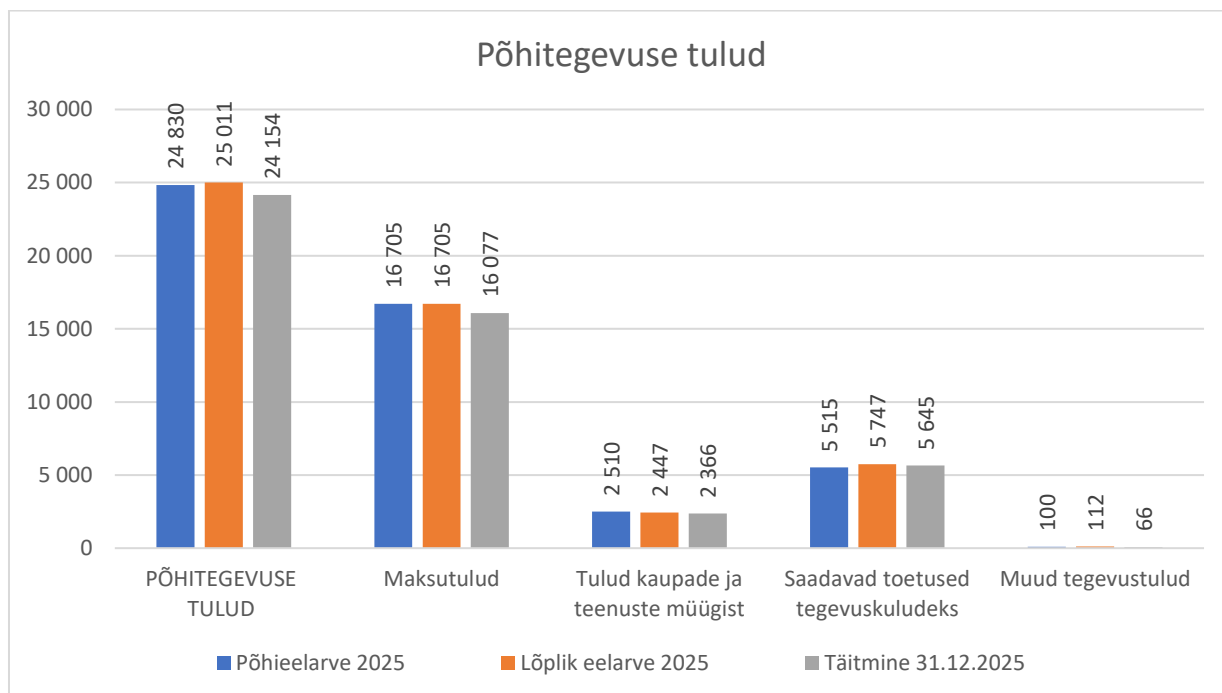
Hergo Tasuja
Vallavanem

investeeringustegevuse tulud 1 723 tuhat eurot (66,5%). Finantseerimistehingute maht oli 1 087 tuhat eurot (36,8%), kuna planeeritud laenu ei võetud kasutusele. Likviidsete vahendite jääk suurenes 257 tuhat eurot ning nõuete ja kohustuste saldo kasvas 316 tuhat eurot.

Selgitused lõpliku eelarve ja eelarve täitmise oluliste vahede kohta

Põhitegevuse tulud

Põhitegevuse tulud tuhat eurot.

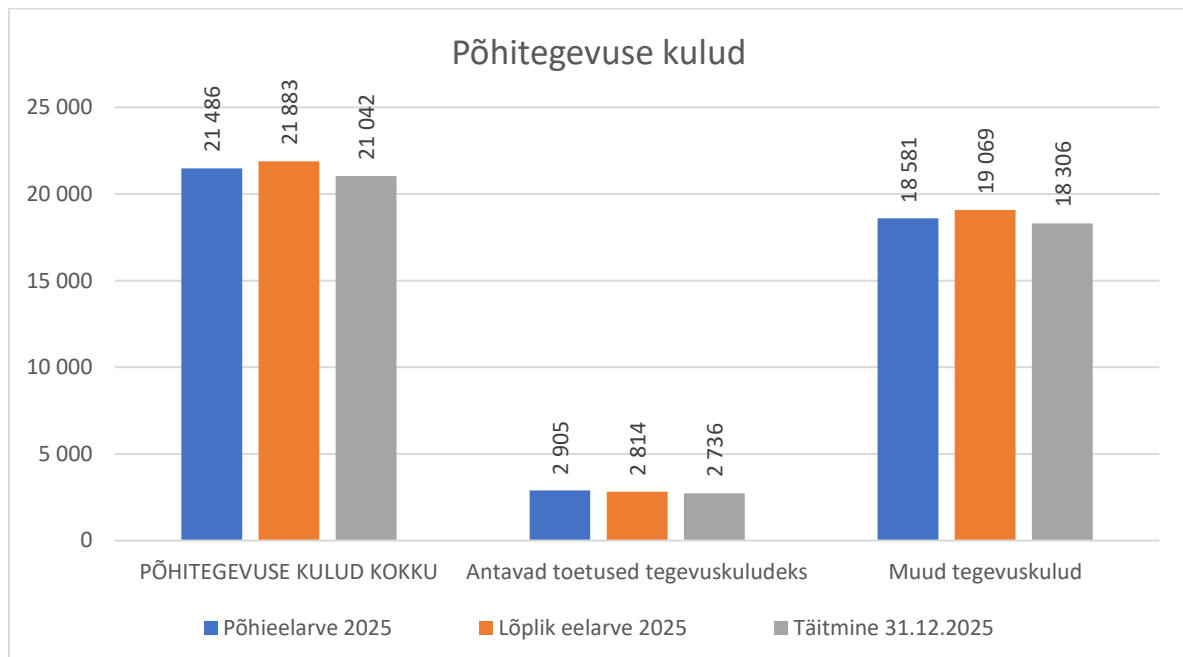
Põhitegevuse tulude eelarve täideti 96,6%. Maksutulused laekus planeeritust 3,8% vähem, omatulu laekus 96,7%, toetusi 98,2% ning muid tegevustulusid 58,7% planeeritust. Kaevandamistasude tulu jäi alla planeeritu, samas suurenes laekumine sunniraha arvelt.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

Põhitegevuse kulud

Põhitegevuse kulud tuhat eurot.

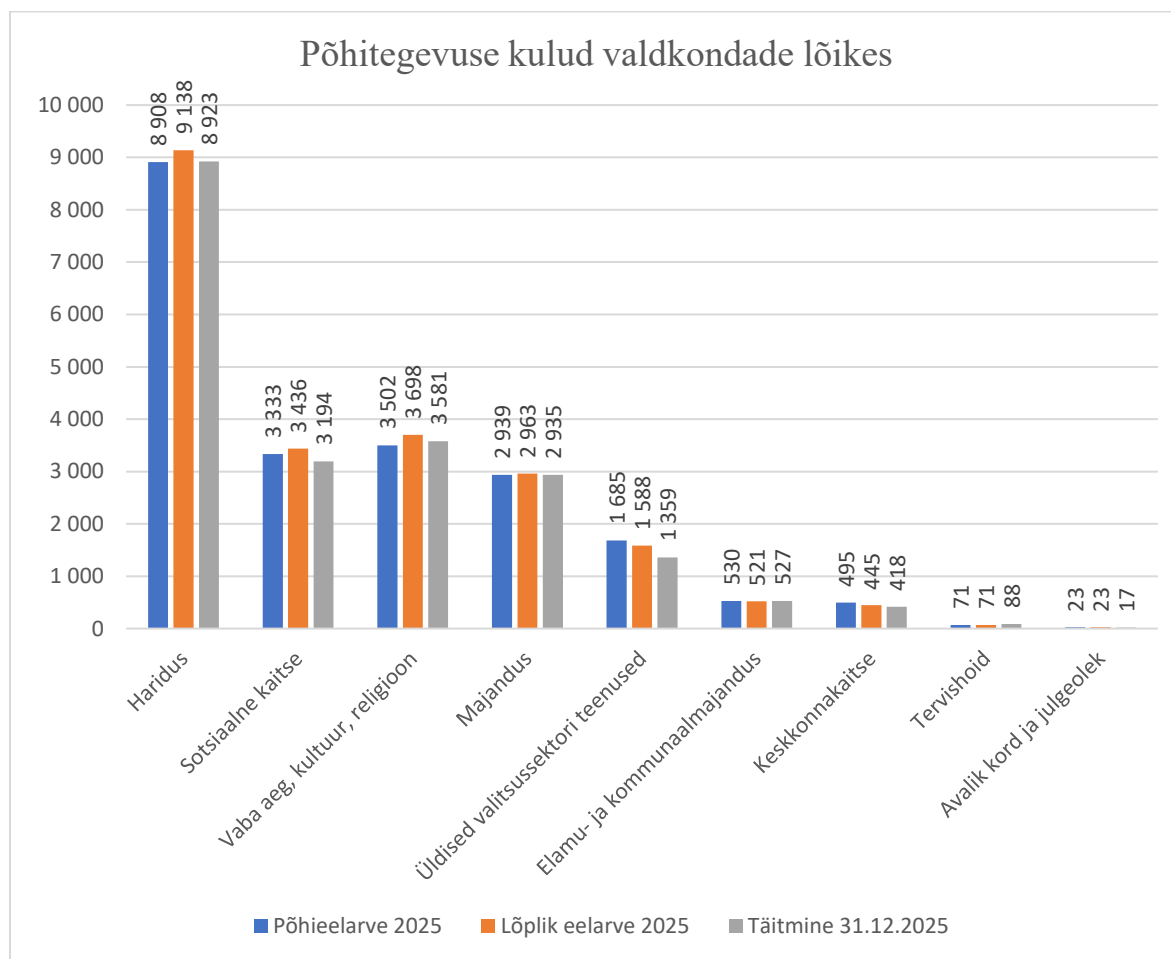
Põhitegevuse kuludest maksti toetusi 97,2% planeeritust. Tegevuskulusid tehti kokku 96% kavandatust, sh personalikulused 98,6%, majanduskulusid 92,6% ning muid kulusid 11,2%.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

Põhitegevuse kulud valdkondade lõikes

Põhitegevuse kulud valdkondade lõikes tuhat eurot.

Suurima osakaalu moodustas haridus (42%), järgnesid vaba aeg ja kultuur (17%), sotsiaalne kaitse (15%), majandus (14%) ja valitsemine (6,5%). Elamu- ja kommunaalmajandus moodustas 3% ning keskkonnakaitse 2%. Tervishoid ning avalik kord ja julgeolek kokku 0,5%.

Elamu- ja kommunaalmajanduse eelarves tekkis ülekulu summas 6 tuhat eurot. Selle põhjuseks oli suurenenud remondivajadus ning eluruumi tagamise ülesannete täitmine. Eluruume anti kasutusse, kuid tulu jäi saamata ning üürnikel puudus kohustus kulude hüvitamiseks.

Suurim ülekulu tekkis tervishoiukuludes (17 tuhat eurot). 21.02.2025 muudeti töökorralduse reeglite punkti 9, mille alusel garanteeriti töötajatele 200 euro ulatuses tervise edendamise kulude hüvitamine. Eelarve koostamisel lähtuti 2024. aasta täitmisest ega arvestatud kulude hüppelise kasvuga.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

Põhitegevuse tulemiks kujunes 3 112 tuhat eurot, võrreldes planeeritud 3 127 tuhande euroga (–15 tuhat eurot).

Investeeringustegevus

Investeeringustegevuse kulud	8 491	8 443	5 981
15 Põhivara soetus	6 996	7 144	4 888
45 Antavad toetused põhivara soetuseks	845	726	608
65 Finantskulud	650	573	485
Investeeringustegevuse tulud	2 424	2 592	1 723
35 Saadud toetused põhivara soetuseks	2 284	2 157	1 427
38 Muud tulud	120	415	287
65 Finantstulud	20	20	9

Põhivara müügist laekus 69% kavandatust. Planeeritud müügitehingud Kärklase (Mängudemaja) ja Käina piirkonnas (kinnistud) ei realiseerunud.

Põhivara soetuseks tehti kulusid 67% kavandatust. Põhjuseks olid ehitushangete ja projektitoetuste taotluste pikk ettevalmistusprotsess, mille tõttu lükkusid ehitustööd 2026. aastasse.

Toetusi laekus 66% kavandatust, mis on samuti seotud investeeringute perioodi nihkumisega. Põhivara soetuseks anti toetusi 84% kavandatust ning osaluste soetus realiseerus täielikult. Intressikulud tasuti 85% planeeritust, samas intressitulu laekus 45%.

Finantseeringustegevus

Kavandatud 5 200 tuhandest eurost laenust kasutati 3 300 tuhat eurot. Laenude tagasimaksed ulatusid 2 213 tuhande euroni, moodustades 99% planeeritust.

Likviidsed varad suurenesid 257 tuhat eurot ning nõuete ja kohustuste saldo kasvas 316 tuhat eurot.

Reservfondi kasutamise aruanne

tuhandetes eurodes

Kellele	Otsus	Selgitus	Eraldatud
Kalju Tammeveski	Valitsuse korraldus nr 483, 03.09.2025	Põlenguga seotud kulude katteks	1
		Kokku eraldatud	1

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja
Vallavanem

MAJANDUSAASTA ARUANDE ALLKIRI

Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande on koostanud Hiiumaa Vallavalitsus.

Aruande juurde kuulub sõltumatu vandeaudiitori aruanne ja Hiiumaa Vallavalitsuse otsus aruande heakskiitmise kohta.

/allkirjastatud digitaalselt/

Hergo Tasuja

vallavanem

(allkirjastatud digitaalselt)

Hergo Tasuja

Vallavanem